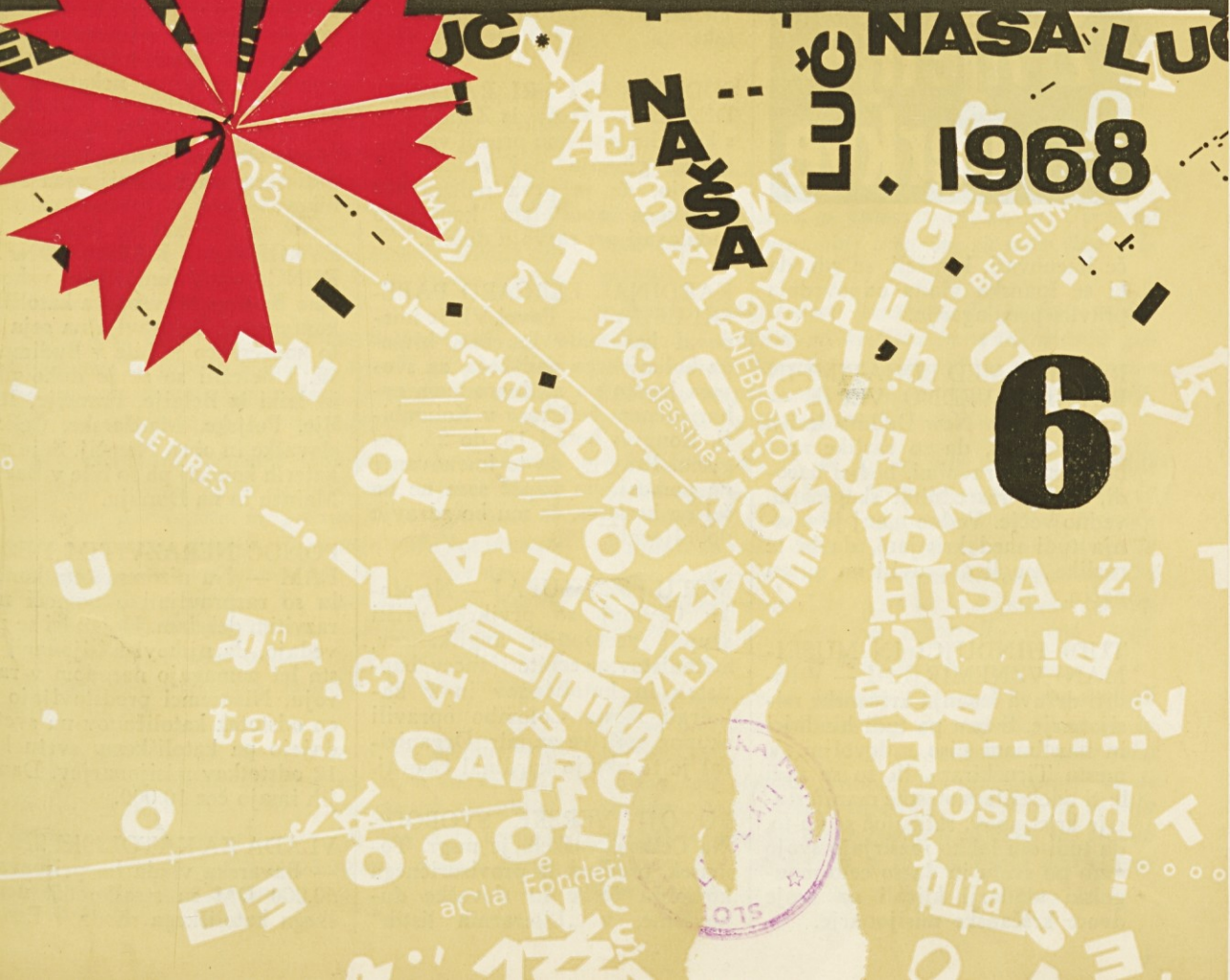

NASA LUC

NASA LUC
1968

6

MOČ IN VELIČINA KRŠČANSTVA — „Pričakujemo, da nam bodo dale nove razmere v Češko-slovaški republiki možnost, da pokažemo ljudem moč in veličino na podlagi Kristusovega evangelija,“ je izjavil apostolski administrator Prage, škof Tomašek.

PREUREDITEV ŠPANSKEGA KONKORDATA — Nadškof iz Seville kardinal Bueno Monreal zahteva preureditev španskega konkordata glede imenovanja škofov. Prej je država predlagala Svetemu sedežu imena bodočih škofov. Trenutno je 20 škofovskih sedežev praznih. Sv. sedež jih no-

iz življenja cerkve

če imenovati, ker želi, se zdi, da bi se španska vlada odpovedala pravici predlaganja.

RAZLIKE MED BOGATIMI IN REVNI MI VEDNO VEČJE — Konferenca v New Delhi v Indiji je poudarila, da so razlike med bogatimi in revnimi, bodisi narodi, bodisi razrednimi skupinami, vedno večje. Vedno manj je upanja tudi med kristjani, da bi te razlike mogli odpraviti na miren način.

TUDI HINDUJCI IN MUSLIMANI VZNEMIRJENI — V Indiji država izganja krščanske misijonarje. S tem pa tudi hindujci in muslimani niso zadovoljni. V mestu Tiruchirappalli so se tudi le-ti udeležili protestne manifestacije kristjanov, sklicujoč se na to, da tudi oni lahko razširjajo svojo vero po svetu in da so celo mongolski vladarji klicali na svoje dvore krščanske misijonarje.

SOBOTNA VEČERNA MAŠA — Nemški škofje so odločili, da morajo verniki v krajih, kjer so katoličani v manjšini in zaradi pomanjkanja duhovnikov ne morejo imeti božje službe ob nedeljah, izpolniti svojo nedeljsko dolžnost s tem, da prisostvujejo sobotni večerni maši.

STROŠKI POSTOPKA ZA BEATIFIKACIJO ZNIZANI — V Vatikanu pripravljajo nov pravilnik za postopek pri razglašenju za blaženega. Sedanji red je v veljavi že 200 let. Je precej počasen in predpisuje visoke takse sv. Sedežu in raznim izvedencem. Takse postopka bodo znižali. Pred kratkim so namreč nizozemski karmeličani sporočili, da se odpovedo beatifikaciji Tita Brandsma, ki je umrl v Dachau. Nabrani denar bodo rajši porabili za pomoč manj razvitim narodom. Ta sklep je vplival na znižanje taks.

SODELOVATI PRI RAZVOJU DEŽELE — Škofje iz Zambije so s krepkim pozivom prosili vsa katoliška gibanja, naj vendar razumejo, da je prva naloga krščanskega apostolata konkretno sodelovati pri razvoju dežele.

KARDINAL LERCARO PAPEŠKI LEGAT — Pavel VI. je imenoval kardinala Lercara, bivšega bolonjskega nadškofa, za svojega legata na mednarodnem evharističnem kongresu v Kolumbiji. Kongres bo od 18. do 25. avgusta. Pravijo, da to imenovanje ne pomeni, da papež sam ne bo šel na kongres, če mu bo zdravje dovoljevalo.

MOLILI SO SKUPAJ — Na otoku Ceylonu so prvokrat prišli skupaj zastopniki anglikancev, metodistov, prezbiterijancev, baptistov in katoličanov in v katedrali mesta Colombo opravili skupne molitve za mir. Organiziral je to akcijo kardinal Cooraj.

POGOJI VERŠKE SVOBODE Na Českoslovaškem je msgr. Tomasek, predsednik provizoričnega komiteja češke in slovaške duhovščine, v „Literarnih listih“

povedal pogoje upostavitve verške svobode. Pravi, naj se vrnejo nazaj duhovniki, redovniki in redovnice, ki so bili krivično obsodeni, naj se vrne kardinal Beran in naj se da katoličanom možnost, da izrazijo svoja mnenja v časopisih.

CERKEV V ZDA — Po koncilu v ameriškem katolicizmu vre. Škofje imajo veliko težav z raznimi „demokratskimi“ poskusi in prijemi. Ponekod so nastale kar tajne župnije, ki liturgijo opravljajo po svoje. Za nekatere je Cerkev prepočasna in spremembah, pa hočejo prilagoditev modernim razmeram pospešiti z nezakonitimi opravili. Tu prednjačijo predvsem nekateri katoliški laiki.

NADALJEVANJE LITURGIČNE OBNOVE — Svet za izvajanje koncilске liturgične konstitucije se trudi za ureditev sv. maše, izdajo nove mašne knjige, primerno ureditev nekaterih zakramentov (birme in maziljenja bolnikov), nadaljnje poenostavljenje obredov velikega tedna in tudi skrajšanje litanij vseh svetnikov.

EVROPSKA KAT. KONFERENCA — V juniju bo v vzhodnem Berlinu 3. evropska katoliška konferenca. Pripravljalna seja za to konferenco je bila v Budimpešti. Udeležili so se je duhovniki in laiki iz Belgije, Francije, Italije, Poljske, Madžarske, Českoslovaške in obeh Nemčij. Seje nekaterih komisij pa so bile v Bazlu, Mainzu in na Dunaju.

POMOČ NERAZVITIM DEŽELAM — Na nizozemskem koncilu so razpravljali o pomoči nerazvitim deželam. Holandci se zavedajo, da njihovi misijonarji že sto let pomagajo narodom v razvoju. Nizozemci predstavljajo le en odstotek katoličanov na svetu, dajejo pa katoliškemu svetu kar 12 odstotkov misijonarjev. Danes jih imajo čez 10.000.

VLADA ZA KATOLIŠKI SHOD — Bavarska vlada bo prispevala 50.000 DM za stroške 82. nemškega katoliškega shoda v Essnu.

Družinski oče je šel na izlet. Družino je stlačil v avto, se zapeljal pod določeno goro, tam sedel na žičnico, se pripeljal na vrh, nekajkrat fotografiral družinske člane, napisal nekaj razglednic, pottlej kosil, še malo posedel pri kozarcu črnine in se spet vrnil po isti poti domov, po kateri je prišel. U ponedeljek je bil v uradu skoraj bolj utrujen kot ob koncu tedna, ko se je od njea poslovil. Ta izlet ni bil izlet.

Usak čas, določen za oddih, nudi počitek le, če ga zna človek za to uporabiti, pa naj bo to le en dan ali pa več tednov.

Lahko se zgodi, da tudi počitnice nehajo biti počitnice in se spremenijo v hlantanje, polno velikih načrtov in dolgih poti, živčnih obiskov in dirjanj skozi muzeje, stare gradove in znamenite cerkve, polno nemira in naglice. Saj ni nujno iti na morje ali daleč na jug, saj je prijetno ostati tudi v kaki alpski vasici, v kmetskem domu in tam prebiti dopust veselo, zadovoljno, mirno in predvsem ceneje. Nemara se bo človek celo odpočil.

Splača se doma sesti za mizo in premisliti in se pogovoriti že precej časa prej, kje bi bil počitniški čas najbolj pametno porabljen, upoštevajoč seveda tudi vse ostale pogoje, ne nazadnje denar.

Naj pomenijo počitnice obnovitev stika z naravo, to veliko knjigo, ki jo je Stvarnik napisal, da se učimo iz nje lepote in pristnosti in izvirnosti in miru... Tu smo si sami sebi mnogo bliže kot v mestnem vrvežu, tu tudi ostale ljudi in stvari in navezanosti globlje razumemo. Tu zopet odkrijemo tolikokrat zaprašene resnice o naši poklicanosti navzgor. Prave počitnice nam omogočijo vrnitev vase, nam posredujejo življenjsko modrost in nas naredijo bolj ljudi.

Kako prijetno je, ko drsi avto po avtomobilski cesti in se premika kazavec na merivcu hitrosti: 80... 100... 120... 130... Ali je pa res nujno, da pridemo tako hitro na kraj, ki smo si ga izbrali? In ali je pametno? Ali sploh smemo tvegati človeška življenja kar tjavdan?

Tudi v hotelu, na plaži ali v kmečki hiši, kjer smo se pač nastanili za nekaj tednov, je prav imeti ozir do ljudi. Tudi drugi so prišli zato sem, da bi imeli mir. Mir pred ropotom, pa tudi mir pred ljudmi. Bogue če jih res zanimajo vse naše zgodbe, vsa naša preteklost in vsa naša prihodnost. Uprasanje je tudi, ali tudi oni tako radi poslušajo glasbo,

na dopust

ki smo jo mi ujeli v našem transistorju. Verjetno nam bodo tisočkrat bolj hvaležni za našo tiho prijaznost.

Koliko letoviščarjev pozablja, da je tudi vratar v hotelu, stražnik na križišču in natakarica v gostišču človek. Razume se, da vsak od njih ne more biti tako razpoložen in razigran, kot so letoviščarji, saj ti niso na počitnicah.

Koliko stvari je, ki jih ni bilo mogoče narediti med letom, pa ne bodo prav nič motile počitka, če jih počasi sedaj tu daleč od doma opravimo. Mogoče je bilo tako malo časa za branje, to in ono pismo je ostalo neodgovorjeno, za našega posebnega konjička je zmanjkalo časa. Use to bo tu le dopolnilo celoten program, obenem pa nas izpraznilo večne skrbi, kdaj bomo še to in to postorili.

Če ni mogoče na počitnice, ker pač ni denarja ali ker je bolnik v hiši ali ker je najmlajši otrok še premajhen... potem si je treba doma dopust tako urediti, da stopimo čimbolj iz vsakdanjosti in iz enakomernega ritma med letom. Nikakor ne bi bilo prav tudi letne počitnice porabiti za delo, saj človek ni stroj: prej ali slej bi se to maščevalo nad človekom samim.

„Bosta kakor Bog“

Nekdo je zapisal: „Kristus je hotel spati, da bi blagoslovil naše spanje, hotel je biti utrujen, da bi posvetil naše napore, hotel je jokati, da bi dal vrednost našim solzam.“ A Kristus ni prišel samo zato in niti ne predvsem zato. Prišel je, da obnovi prijateljstvo med človekom in Bogom, da nam da življenje v izobilju, to je, polnost milosti.

Ne nekaj v zraku

Popolnoma na jasnem si moramo biti, da milost ni nekaj, kar bi bilo samo zase. To ni nekaj nevidnega, po čemer naj bi se pretakala energija, kakor skuša to prikazati toliko pobožnih pridig. To ni nekaj v zraku. Milost ne biva zunaj dveh: Boga in človeka. Kakor ljubezen tako tudi milost ne biva sama zase. Ljubezen sta dve človeški bitji, ki se ljubita, ljubezen je srečanje dveh oseb.

Prav tako je milost samo srečanje Boga in človeka. Pri človeški ljubezni vidimo, da se dve osebi, ki se ljubita, spreminjata. Ko pa gre za božjo ljubezen, je stvar precej drugačna, kajti Bog se ne spreminja, on je zunaj časa. Bog je ljubezen, ki je vedno prisotna, vedno na razpolago ljudem. Torej je človek tisti, ki se spreminja. In ta sprememba, ki jo v nas dela božja ljubezen, se imenuje „stanje milosti“.

Skrivnost milosti je skrivnost ljubezni med Stvarnikom in njegovo stvarjo. Bog, ki nas ljubi, nam hoče to, kar hoče vsaka ljubezen. Hoče nas na neki način zediniti s seboj. To imenujemo poboženje.

Tej božji želji ustreza želja, ki jo ima človek, ko hoče postati Bog. Na začetku človeške pustolovščine je skušnjavec dobro vedel, kdo je tisti vzor, po katerem ljudje stremijo. „Bosta kakor Bog.“ Vsaka struja, od starodavnih skrivnostnih ver do sodobnih sekt misli na neko nejasno poboženje, ki naj bi privedlo do tega, da se človek izgubi v velikem Vsem. In kakšno je upanje modernih časov? To, da bo človek s svojo močjo prišel do poboženja.

Med tem globokim človeškim stremljenjem in med ciljem, ki ga je človeku postavil Kristus, je torej presenetljiva podobnost. Kristus gre celo mnogo dlje, kot si človek poboženje predstavlja. V človeškem umu je misel o poboženju v nevarnosti, da ni nič drugega kot utvara, rojena iz napuha. Nasprotno pa postane v krščanstvu ta misel resnica.

Mi smo Kristus

Ves nauk o milosti je končno samo nauk o poboženju. Toda popolnoma nemogoče je izdelati ta nauk, če izločimo Kristusovo učlovečenje in odrešenje.

Razmerje med Bogom in človekom se je zares globoko spremenilo, odkar je Bog postal človek. Večni Sin je prišel med nas, prišel je delit z nami naše bolečine, našo smrt, postal je človek za vedno.

Kako moremo, odkar je Jezus umrl na križu, dvomiti o božji ljubezni? Kako dvomiti o milosti? Sv. Pavel vzklika: „Da, trdno verujem, da nas ne bosta mogla ne smrt ne življenje ne sedanost ne prihodnost ne globočina ne katerakoli stvar ločiti od ljubezni, ki nam jo Bog izpričuje v Kristusu Jezusu, našem Gospodu.“

Jezus je prišel, da bi nam prinesel samega božjega Duha. Kajti, kaj je cilj njegovega učlovečenja, če ne to, da bi bilo učlovečenje pot, po kateri bi Sveti Duh preplaval svet. „Prišel sem, da prinesem ogenj na zemljo. Kako želim, da bi že zagorel!“ je rekel Kristus. Bistvo krščanstva je v tem, da se reka božje ljubezni ni za večno zaprla v Bogu, marveč da po Jezusu odteka na človeštvo in na celotno stvarstvo. To je skrivnost milosti. Bog se je hotel učlovečiti med ljudmi, da bi nam omogočil vstop vase. In sveti Pavel nam čudovito lepo govori o vlogi in poslanstvu Svetega Duha, ki nam ga pošilja Jezus: „Od Kristusa smo prejeli duha posinovljenja, zaradi česar kličemo Abba, Oče!“ Po tem duhu postanemo „dediči božji in sodediči Kristusovi“.

Ta skrivnost božjega življenja torej ni samo neko čudo, ki naj bi ga od daleč ogledovali. Mi vanj prodiramo. Božji Sin nam je s tem, ko je postal človek, omogočil vstop v božjo družino. Po Kristusu smo deležni intimnosti božjega ognjišča kot prijatelji, kot posinovljenci, ker imamo istega Očeta, ker živimo od istega Duha. Takšen je režim milosti in poboženja od Jezusovega prihoda naprej. V tem je vse krščanstvo. V tem je pa tudi na najvišji in najlepši način povzeta človekova želja, da bi postal Bog.

V resnici smo mi edini, ki zares verujemo v poboženje človeka in to zaradi Kristusa. Sveti Avgu-

štin pravi: „Veselim se in se zahvalimo: mi nismo postali samo kristjani, postali smo Kristus. Bratje moji, ali razumete božjo milost, ki se razteza na vas? Strmite, bodite srečni: mi smo Kristus. To bi bila napuhnjena norost, ko bi ne bilo dar njegove dobrotljivosti!“

Dva prepada

Pri govorjenju o poboženju sta dve nevarnosti: pretiravanje in podcenjevanje.

Če preveč poudarjaš poboženje, če celo odstraniš neskončno razdaljo, ki je med Stvarnikom in njegovo stvarjo, zaideš v zmoto panteizma. Pij XII. je na to opozoril: „Treba je zavreči vsak tak način mistične zveze, po katerem bi verniki nekako prekoračili red ustvarjenja in si prisvojili božji red, pa čeprav bi se jim celo ena sama božja lastnost pripisovala kot njim lastna.“ (Okrožnica o Kristusovem skrivnostnem telesu). Če preveč poudarjamo poboženje, nas to privede do zanikanja stvari. Kaj mi pomaga, da sem postal Bog, če pa nisem več jaz? Če izginem v Bogu, več ne bivam. To je smrt. To, kar me zanima, je, da pridem do globokega združenja z Bogom, a kljub temu ostanem zares „jaz“. Sicer pa to zahteva že narava ljubezni: postati drug, a sam ostati neokrnjen. Čim bolj se daješ Bogu, tem

bolj najdeš samega sebe, nam pravi Jezus. „S tem, ko se daješ, najdeš sebe.“

Nasprotno pa, če preveč podcenjuješ poboženje, če ga spraviš na čisto človeško ravan in iz njega celo napraviš preprosto prisposodabljanje Bogu po kreposti, zaideš v vsiljivo pridiganje.

Treba je torej držati oba konca verige. Bog je hkrati popolnoma nedostopen in resnično dosegljiv! To ni nič začudenje vzbujajočega, to je pač pot ljubezni. V vsaki ljubezni lahko opazimo, da je drugi hkrati popolnoma nedostopen in popolnoma dosegljiv. Čim bolj ga ljubiš, tem bolj ostaja drug in vendar postaja bolj mi sami. Teh dveh protislovnih izrazov ne moremo odpraviti,

S krstom smo stopili v samo božjo intimnost, od tedaj pa vstopamo vanjo v takšni meri, da čedalje bolj postajamo bratje Jezusa Kristusa, ki ostane edina pot milosti. „Jaz sem pot. Nihče ne pride k Očetu razen po meni.“ Vse izhaja iz Boga in po Jezusu se vse zopet vrača k Bogu. Nekdanji menih, ki si ga francoski pisatelj Bernanos pokliče v spomin v Dnevniku vaškega župnika, pravi: „Vse je milost!“

Ko duhovnik pri maši vliva vodo in vino v kelih, govori: „Gospod, daj, da bomo deležni božjega življenja Njega, ki je hotel biti deležen našega človeškega življenja — Kristusa Jezusa, našega Gospoda.“

J. B.

Svetniki gredo v pekel

Pod tem naslovom je pred časom izšla povest o duhovnikih delavcih. Francoski duhovnik Paul Gauthier je duhovnik delavec v Palestini. Iz njegovega dnevnika povzemamo nekaj strani.

Čisto vsakdanje delo: nasi-panje, popraviljanje zidov; nato beton, kamenje, malta. Za tistega, ki ni navajen, je to delo zelo težko in utrudljivo, zlasti v tej deželi, kjer je vročina včasih neznosna in kjer je svet valovit.

Hitro me premaga utrujenost. Gospod Jezus je hotel delati s svojimi rokami. Poznal je utrudljivost ročnega dela.

Ko mešam beton, opazim tri delavce, ki nosijo težko kamenje. Rujejo jih 150 metrov niže in povzpeti se morajo z njimi čez tri terase, katerih vsaka je visoka pet do deset metrov. Ko bom zmešal beton, se moram pridružiti nosačem kamenja.

Spuščam se proti skupini. Tu je kup velikih kannov. Vsak tehta svojih 50 kilogramov. Ali jih bom sploh mogel dvigniti? Eden tovarišev reši ta problem: enega naloži na moje rame. Najbrž sem ga slabo namestil, kajti zelo hitro sem se utrudil. Ko sem prišel na sredo poti, sem moral zbrati vse svoje moči. Mislim na tiste nosače v Jeruzalemu, ki morajo nositi trikrat težja bremena, in na Njega, ki je s križem nosil breme grehov vsega sveta.

Ali niso tovariši, ki nosijo pred menoj težje kamne, kot je moj, živi udje Jezusa, ki je obtežen z grehi sveta?

To razmišljanje mi pomaga priti do vrha. Brez dvoma je to najboljši križev pot, ki sem jih kdajkoli imel priložnosti prehoditi. Ali jaz nosim kamene z Jezusom, ali ga Jezus nosi z menoj?

Ko smo se vračali, je eden od delavcev, Abu Said, šel tik ob meni.

Abu Said je ubog v evangelijskem pomenu. Je oče petih še majhnih otrok in zato mora zanje trdo delati. Uedno je vesel in je gonilna sila skupine. Na svoja ramena vsame najbolj umazano tlako in najtrša opravila.

Kljub temu mi vse jutro ni privoščil nasmeha niti ni odgovoril na moje smehljaje... Nenadoma se ustavi in me gleda. Nekaj bi me rad vprašal, toda ne zna francosko, jaz pa tudi še ne razumem arabsko.

Na srečo je tu Mihael, ki za silo govori francosko in on mi prevaja:

„Pravi: ‚Zakaj delaš to? Ali imaš ženo in otroke?‘“

„Ne.“

„Staro mamo?“

Razložim, da imam še mamo, ki pa živi pri bratih in sestrah.

„Čemu torej delaš to? Jaz delam to,“ razlaga Abu Said, „da živim ženo in svoje male, toda ti, abuna (naš oče), čemu?“

Zdaj sem torej pred obveznostjo, da v dveh besedah pojasnim skrivnost tega poklica, ki me je pripeljal sem, kot je pripeljal mnoge moje brate...

Ko mi Abu Said postavlja to vprašanje, kar gori v svo-

jem površniku, jaz pa nimam časa za razmišljanje. Odgovor mi je prišel na ustrice, preden sem ga utegnil dobro pretehtati. Prav gotovo je v njem skrit moj večurni križev pot:

„Iz ljubezni do Jezusa in Marije. Iz prijateljstva do tebe.“

Abu Said se je zamislil. Štirje tovariši sedejo na kamne, ki si jih bomo naložili. Gledajo se in govorijo med seboj. Nazarečani, hitro so me razumeli. Mihael povzame njihovo sodbo in mi reče:

„Prav je tako.“

Abu Said se mi iskreno nasmehne, mi ponudi cigareto in izbira najmanjši kamen, da mi ga naloži na rame.

Jožef in njegov brat Tufik sta moja gospodarja. Drug drugega lepo dopolnjujeta.

Jožef je poslovni človek, obvlada pravila lepega vedenja, ima dovršen nastop, je eleganten, beseda mu gladko teče. Obiskoval je judovska podjetja in vodil, kot rad pripoveduje, važno podjetje v Tiberiadi. Skrbi za finance in vodi skupnost.

Njegovi odnosi do delavcev so svojevrstna skrivnost: nihajo med očetovstvom in duhom delovnega občestva. Da nima morda rajši denar kot ljudi?

Tufik je plašen in tih, včasih kar oduren. Je pa zelo blizu delavcem in se tudi sam loti dela. Izvrsten računar, kot je, bedi nad delom in ima rad dobro opravljen posel, ne zaradi plačila, ampak zaradi dela samega.

Nekega dne bom moral Jožesu in Tufiku povedati verz psalma: „Če bogastvo raste, ne dajte, da se manjša vaše srce.“

slovenske razglednice

Kostanj posebne sorte

Zunaj mesta, že daleč od prahu in od ljudi, je živel kostanj v zeleni samoti. Hodili so ga gledat, kajti bil je čudo svojega plemena. Kdor je kdaj sedel pod tistim kostanjem, je bil mlad. Prišel je poln skrbi in hudih misli, odšel je z vedrim obrazom, veselo vriskajoč. Usak edini list je bil znamenje moči, dobrote in vere, od vsakega edinega je v svetlih kapljah rosila ljubezen. Priromal je starec ob bergli; ko ga je obsenčil kostanj, mu je v krvi zapela mladost.

Nekoč se je sanjalo babnici, enooki Marjeti, da leze po tem čudežnem kostanju zlat hrošč. Leze od tal, po debelu, na to vejo, na drugo. In mahoma je bilo zlatih hroščev toliko, da je bilo skoraj listov premalo; na vsakem se je sončil po en cekin.

Ko se je vzdramila babnica, enooka Marjeta, je premislila svoje sanje. Dognala je brez težave, kaj pomenijo.

Še preden je v Dravljah udarila ura polnoči, se je napotila, kamor je bilo treba; rovnico in motiko je vzela s seboj. S to rovnico in s to motiko je kopala pod kostanjem, kopala, Bog se usmili, do ranega jutra. Zaszvetila je božja zarja, da bi nikoli ne več tako! Marjeta je strmé izpregledala, zavpila je na ves glas, rovnico in motiko je popustila kar tam, bežala je brez sape in brez pameti.

„Joj, ljudje božji! Joj, prejoj!“

Šli so gledat vsi, moški, ženske in otroci.

Use nedaleč krog kostanja je bila zemlja razkopana in razorana za najmanj pol sežnja na globoko. Med mogočnimi koreninami so se kopicile same človeške lobanje; tiste jame, v katerih so bile nekdanj oči, so bile polne prsti in blata; iz nekaterih je vzklila trava kar čez noč. Druge kosti so bile vse križem razmetane, tako da bi nihče ne mogel razbistriti, h kateri lobanji sodijo. Objemala se je rama z gležnjem. Teh belih, mirnih, od prsti in črvov oskrujenih reči pa je bilo toliko, da se jih ni dalo prešteti. Če bi

kopali še nadalje in še na globoko, bi morda razgrnili tako pokopališče, da ga na svetu še ni bilo.

Stali so blede, noben jezik ni zinil. Ali ko so šli in ko so bili že daleč, je rekel neki mož: „Zdaj se je izkazalo, odkod ta moč, ta ljubezen in ta mladost!“

Oj, prijatelji, ljubi moji, to nam bodo še cveteli kostanji!

Prijatelj Peter

Rétovje je danes vznemirjeno in vzburkano. Župan je oblekel že navsezgodaj svetel, obrabljen frak in prišel na prsi široko trobojnico. Pokonci je vsa rétovška elita. Na cesti poleg občinske hiše je postavljen slavolok, okrašen z zelenjem in zastavami. U dolgih vrstah stoji šolska mladina ob potu.

Karose so se ustavile in iz prve je izstopil željno pričakovani dostojanstvenik: človek srednje postave, z navadnim filistrskim obrazom in zaspanimi očmi. Poslušal je mirno in vdano dolge, navdušene nagovore in z vsakdanjim monotonim glasom je odgovoril nekaj brezpomembnih besed...

Pomislite: jaz sem imel svoje dni sošolca, največjega tepca v vsem razredu. Ta ni storil nikdar nikomur nič žalega. Prilagoditi se je znal krasno vsakemu položaju.

Temu mojemu sošolcu je bilo ime Peter, — in danes je obiskal Rétovje kot visok dostojanstvenik. Postavili so mu slavolok in klicali so mu „slava!“ ...

Malo pred odhodom je naletel name v veži županove gostilne.

„Ah! ... ah ... kdo bi si mislil! ... In kako se srečava! Pravili so mi, da živiš zdaj kar tako ...“

„Da, ... vidiš, ... ni drugače! ... A tebi postavljajo slavoloke ... In kljub temu, oprost, — kakšna slaba sveča si bil tiste dni ...“

„A ti si vendar pameten, da lahko razumeš, kako je ta stvar ... Ni treba, da je človek posebna luč ... to je celo slabo ... he, he ... ljudem se blišči ... Tako pohlevna svečica ... he, he ... to je najboljšje!“

opombe ob rob

Povzeto po dr. K. V. Truhlarja
„Pokoncilskem katoliškem etosu“

Pospeševati gospodarski napredek

Ker je človeštvo takó narastlo in ker rastejo tudi njegove potrebe in želje, je težnja po povečanju poljedelske in industrijske proizvodnje ter po širšem dostopu do služb upravičena. „Zato je treba pospeševati razvoj tehnike, podpirati duha novatorstva, vnemo za ustanavljanje in

povečevanje podjetij, prilagajanje proizvodnih metod in krepka prizadevanja vseh tistih, ki so udeleženi v proizvodnji, z eno besedo, treba je pospeševati vse tisto, kar služi omenjenemu napredku.“ (Zadnji cerkveni zbor).

Isti zbor poudarja, da temeljni namen proizvodnje ni zgolj večje število izdelkov, pa tudi ne dobiček ali gospodovanje, ampak

služba človeku in sicer slehernemu človeku.

Činitelji gospodarskega napredka so poedinci, gospodarske skupine, država. Gospodarski napredek ne sme biti prepuščen odločanju maloštevilnih posameznikov ali skupin, pa tudi ne izključno odločanju državne skupnosti ali nekaterih mogočnejših narodov. Pri usmerjanju gospodarstva naj sodeluje čim več ljudi. Iz lastne pobude izvirajoči napor posameznikov in njihovih svobodnih združenj naj se spravi v sklad s prizadevanji javne oblasti.

Povsod, kjer je poudarek skupinske organizacije ali posameznikove svobode pretiran, je ravnotežje gospodarskega napredka moteno.

Služba drugemu – razodetje Očetove ljubezni

Začetki krščanske ljubezenske službe ljudem so pravzaprav v Očetu. Saj se človek niti ne more tako obrniti v ljubezni k bližnjemu, če se ni prej Oče k njemu obrnil in mu podelil za službo drugim moči.

Razodetje Očetove ljubezni do sveta je Jezus Kristus. Kot Sin je podoba Očeta, posebno podoba Očetove dobrote. Oče je poslal Sina, da bi bil na svetu v službi ljudem.

Podobno obdaja Cerkev z ljubeznijo vse tiste, ki jih tare človeška slabost, še več, v ubogih in trpečih spoznava podobo svojega Ustanovitelja, ubogega in trpečega, si zelo prizadeva za lajšanje njihove besede in želi služiti Kristusu v njih.

Tudi kristjani poedinci morejo razodevati s svojo ljubeznijo do bližnjega Kristusa. Jezus pove svojim učencem: „Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj.“ Služba drug drugemu bo trajen znak Kristusovih učencev. Tako bo ljubezenska služba učencev razodetje Kristusa. Seveda mora biti zato krščanska služba drugim prijemljiva, prepričljiva, trajna.

V službi učencev drugim je Kristus resnično prisoten, saj ta služba raste iz njegovega življenja. Ljubezenska služba učencev je zato neko nadaljevanje njegove navzočnosti.

Krščanstvo je služba drugemu

Božje ljudstvo ima za zakon novo postavo ljubiti drug drugega, kakor je Kristus ljubil nas.

Dejavno ljubiti bližnjega, služiti mu v ljubezni je pristno krščansko oznanilo. Predvsem v to oznanilo so v prvi Cerkvi uvedli spreobrnjence. Kdor hoče biti kristjan, se mora podati v življenje te službe. V tem je vse.

Apostolu Pavlu je služba drugemu „Kristusova postava“ nasploh. Kdor drugemu služi v ljubezni, ne spolnjuje le te ali one posamične Kristusove postave, ampak živi njegovo „postavo nasploh“.

Kristus je ta svoj zakon takole razglasil: „Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj.“ V svojem zgodovinskem pojavu je ta osnovna Kristusova zapoved nekaj nezaslišanega. Saj se je versko življenje Judov dotlej vse osredotočevalo v bogoslužje, tempelj, daritve, duhovništvo. Novi verski reformator Kristus pa daje za svojo središčno postavo, ki vključuje vse druge, nekaj, kar se neposredno ne nanaša ne na bogoslužje, ne na tempelj, ne na daritve, ne na duhovništvo. Njegova osrednja postava je: V svetu služiti ljudem.

Zato pa razumemo poziv, ki so ga v prvih stoletjih kristjani prejimali po končanem evharističnem bogoslužju: „Vsakdo naj pohiti opravljat dobra dela.“

Dolžnost kulturnega življenja

Koncil poudarja stik z novo kulturo in vse katoličane pošilja vanjo. Podčrtava, da imajo vsi ljudje pravico in dolžnost kulturnega življenja.

Človek ima najprej pravico do kulture, temelj te pravice je dostojanstvo osebe. Nevednost se s tem dostojanstvom ne da uskladiti. Nevednost je beda. Vsi imajo pravico do kulture, brez ozira na razlike glede rodu, spola ali naroda, vere ali socialnega položaja. Če kdo zasluži večjo mero kulturnega bogastva, potem zasluži to zaradi nadarjenosti, sposobnosti, marljivosti. Tako se bodo ustrezno nadarjeni mogli dvigniti v človeški družbi do nalog, ki se skladajo z njihovimi sposobnostmi in strokovnim znanjem.

V ljudeh je pa treba tudi vedno bolj buditi zavest dolžnosti kulturnega življenja: izobraževati samega sebe in pomagati pri tem tudi drugim. Seveda so za izpolnjevanje te dolžnosti potrebne ustrezne življenjske in delovne razmere. Težave so posebno pri kmečkem prebivalstvu in delavcih.

Kristjani morajo na svojem potovanju proti nebeški domovini sicer to iskati in po tem hrepeneti, kar je zgoraj, s tem se pa ne zmanjša, ampak poveča važnost njihove naloge, ki jo imajo, da se skupaj z vsemi ljudmi trudijo za zgraditev bolj človeškega sveta. Tega pa kristjani ne morejo brez temeljne kulturne izobrazbe in odgovornega vstopa v kulturno življenje.

Totalna vojna je zločin

Ena glavnih skrbi mednarodne skupnosti je skrb za svetovni mir, ki ga ogroža vojna.

Ker nevarnost vojne v trenutnih razmerjih še vedno obstoji, še ni mogoče odreči vladam zakonite pravice, da se branijo. A te se smejo poslužiti šele, ko so izčrpane sleherno možnost miroljubnih pogajanj. Pa tudi potem, ko je vojna že izbruhnila, ni vsaka vojaška in politična uporaba voj-

ne sile zakonita, ne vojskujočima se strankama vse dovoljeno.

Na vsak način pa je treba odločno in brez omahovanja obsoditi totalno vojno, ki meri na uničenje celih mest ali obsežnih pokrajin z njihovim prebivalstvom brez razlikovanja in je zato zločin proti Bogu in proti človeku.

Potrebnost razorožitve

Z mirovno težnjo je zelo povezana razorožitvena akcija. Mnogi mislijo, da je oborožitev še najučinkovitejše sredstvo za ohranjanje mednarodnega miru.

Saj je grmadenje orožja — tako mislijo — stalno strašilo proti možnemu napadavcu. K oborožitvi se zateka mnogo narodov. In vendar tekma v oboroževanju ni varna pot v ohranjanje miru. Vzrokov vojne taka pot ne odstrani. Nasprotno, postopoma jih še poveča in mir še bolj ogroža. Ker zelo obteži narodno gospodarstvo, ni zadostnih sredstev za toliko bede današnjega sveta.

Zato je treba znova poudariti: tekma v oboroževanju je neizmerna nesreča za človeštvo in žali reveže do neznosnosti. Če se bo nadaljevala, se je močno bati, da bo slej ali prej povzročila vse tisto gorje, ki zanj že pripravlja sredstva.

Šolska vzgoja

Šole in druge vzgojne ustanove se množe; metode se spopolnjujejo z novimi skušnjami; vidno je prizadevanje dati šolo res vsem ljudem.

Koncil poziva katoličane, naj si na vzgojnem področju velikodušno prizadevajo zlasti za to, da bi

bili primerne vzgoje in izobrazbe hitreje deležni vsi ljudje po vsem svetu. Svet je eno samo življenje, v njem je vsakdo moj bližnji, vsakdo mora biti deležen moje skrbi.

Starši imajo dolžnosti, pravice in odgovornost za šole in vzgojo nasploh. Svetna oblast naj seveda staršem pomaga pri vzgoji in naj vzame v lastne roke njihovo vzgojno delo, kadar bi ga starši in druge skupnosti pomanjkljivo opravile. Svetna oblast mora ustanavljati lastne šole in zavode, kolikor zahteva obča blaginja. Država je dolžna poskrbeti, da bodo mogli vsi državljani priti do primerne udeležbe pri kulturi in da se bodo primerno pripravili na izvrševanje državljskih dolžnosti in pravic.

Moderni spovedni obrazec za politika

Koncil podoba idealnega politika takole oriše: „Proti krivici in zatiranju, proti samovoljni gospodovalnosti in nestrpnosti, bodisi posameznika ali politične stranke, naj nastopajo z značajnostjo in preudarnostjo. Iskreno in nepristransko, z ljubeznijo in političnim pogumom naj se posvete blagru vseh.“

Kadar je politika res postala zadeva vesti, bo politik svoje delo vedno znova razgrnil pred svojo vest ter se v njej spraševal tudi o svoji politiki.

„Greši“, če je politik, a ne pozna zgodovine. Če ne ve, kaj pravzaprav hoče s svojim delom. Če se ustavlja na površju problemov, a ne vidi in ne upošteva njihovih globljih razlogov. Če svoje politične akcije ne ureja v globlja in višja teženja svoje generacije. Če jutrišnjo generacijo žrtvuje egoizmu današnje. Če hlini zvestobo „načelom“, kjer je dejansko odpovedal. Če dobre predloge in težnje nasprotnikov zavrača. Če več obljublja, kot more dajati. Če pada v demagogijo. Če razredni boj zavrača, a ne stori ničesar, da se razmere uredijo v položaj, kjer bi razrednega boja ne bilo. Če se kljub dokazani nesposobnosti krčevito oprijemlje stolčka.

Za dom in družino

PLAVANJE

S plavanjem je tako kakor s smučanjem: zgodaj je treba začeti. Že v predšolski dobi naj bi se otroci navadili iger v vodi, potapljanja glave, gledanja pod vodo in začetnih plavalnih gibov.

Pomen kopanja in plavanja v otroških letih je predvsem v utrjevanju zdravja, učinkoviti telovadbi in v varnosti. Če smo otroke dobro naučili plavanja, tako da so zmožni preplavati tudi večje razdalje in da so udomačeni tudi pod vodo, smo jih s tem zavarovali pred nevarnostmi kopanja.

Na začetku plavalne sezone bi starši premislili, kako bi otrokom pomagali do zdravega kopanja in do obvladavanja plavalnih gibov.

Pri plavanju velja izjema v primeri z ostalo telesno vzgojo glede časa, kdaj naj se ga otrok nauči: boljše je, če splava otrok kako leto poprej kakor pozneje. Naj pomagajo pri tem najprej starši, če le utegnejo in znajo, potem pa razni plavalni tečaji.

PRAVILNA HRANA

Gospodinje obvladajo kuharsko umetnost in imajo na zalogi

Tudi to so počitnice.

ISKAL JE LE LAHEK PLEN

Gospodična S. G. iz H. piše: „Pred dvema letoma sem na počitnicah spoznala prijetnega fanta. Kasneje sva postala prijateljca, misva se pa mogla prav pogosto sestajati, ker je imel on tako službo. Pri njegovem predzadnjem obisku sem mu povedala, da sem se kot otrok precej opekla. Moj strah, da se bo najino poznanstvo zaradi moje odkritosti razdrlo, je bil prazen. Nasprotno, moj znanec je bil do mene odslej še bolj ljubezniv. Pri svojem zadnjem obisku je pa prišel na dan s posebno zahtevo. Na vsak način je hotel prenočiti z menoj v moji sobi. Jaz sem odklonila. Naslednjega dne se je zdelo vse tako kot vedno. Prosila sem ga, naj mi kmalu piše, kar mi je obljubil. Pisma nisem prejela. Pisala sem mu enkrat; ker ni bilo odgovora, še enkrat. Sporočila sem mu, da sem prisiljena zaradi njegovega ravnanja prijateljstvo prekiniti. On mi je odpisal, da mora zaradi mojega nerazumljivega vedenja končati poznanstvo z menoj. Ali bi morala jaz drugače ravnati?“

Verjetno ni fant že od vsega početka čutil do Vas nobenega posebno globokega nagnjenja. Ko ste mu povedali, da ste se kot otrok opekli, je morda videl v Vas le še „ljubico“. Na to vsaj bi človek sklepal iz njegove namere, da bi prenočil pri Vas. Bog ve, kaj si je obetal. Ko ste Vi njegovo namero zavrnili, je izgubil interes za Vas. Mogoče mu je bilo neprijetno se še truditi za Vas in tako je pustil, da je vsa zadeva zaspala. Vaši povsem upravičeni pismi sta mu, se zdi, to namero še olajšali, kajti Vaše pisanje je vzel za povod, da se je izmotal iz vsega tega. Ker moški, ki iščejo le lahek plen, itak niso zreli za zakon, storite najbolje, da na vse skupaj čimprej pozabite.

PREVELIKA LJUBOSUMNOST

Gospod C. N. iz S. piše: „Po smrti svoje prve žene sem se drugič poročil. Use je šlo prav dobro. Ščasoma se je pa pokazala pri moji ženi ljubosumnost. Kadar nisem mogel zaradi poklicnih ovir priti točno domov, je že sumila, da sem bil dogovorjen z drugimi ženskami, in obtožila me je zakonomstva. Verjemite mi, da je bilo vse iz zraka privlečeno. Ko je bilo očitano vedno več, sem jo napotil k zdravniku. Zdravnik za živce je z zdravljenjem ni mogel osvoboditi ljubosumja. Sedaj se hoče ona od mene ločiti in zahteva, da ji vsak mesec plačujem določeno vsoto za vzdrževanje. Jaz vztrajam pri tem, da se pobotava in naprej v skupnem zakonu živiva ali pa da se popolnoma ločiva. Kaj drugega pametnega morem storiti?“

Proti ljubosumnosti v tej obliki ni doslej nobene zdravilne rože. Ljubosumen človek je tudi redko dostopen za pametne razloge. Največkrat nadleguje svojega zakonskega partnerja neprestano z očitki in prav tak položaj, se zdi, je v Vaši družini. Če niti zdravnik ni mogel

pomagati, morem jaz še toliko manj. Vaša namera, da bi se spet pobotala ali se dokončno ločila, je razumljiva, toliko bolj, kolikor si Vi glede zvestobe nimate kaj očitati. Ločitev je pa grenka, še bolj grenka med starejšimi ljudmi, ker so bolj navezani drug na drugega kot mladi. Ali ne bi hoteli poskusiti pri zakonski posvetovalnici, če je kje v bližini, ali pa pri kakem pametnem človeku, v katerega imata oba zaupanje? Če je Vaša žena pripravljena iti tja na razgovor, bosta morda le še našla kakšno pot, ki Vama bo naredila večer življenja prijetnejši.

MORALA SUA SE POROČITI

Gospa M. S. iz O. piše: „Dvajset let imam, pred dvema letoma sem se poročila in imam eno in pol leta staro hčerko. Bila je poroka iz sile. Svojega moža nimam rada, bila sem le zaljubljena vanj. Ko je prišel otrok, sem se z možem poročila, ker ni bilo pri nas doma mogoče več zdržati. Danes bi bila vesela, ko bi se ne bila poročila. Moj mož je do mene dober, a jaz ne čutim do njega nič.“

Prej ste mislili, da je zakon pot iz zadrege, toliko bolj, ker ste imeli doma velike težave. Dancs ste poročeni, ne zdi se vam pa rešitev dobra. Težava izvira iz tega, ker ste bili takrat premladi za poroko in niste mogli uvideti odgovornost in dolžnosti zakona. Naloga staršev bi bila, da bi vas pred prehitro poroko opozorili. Sedaj vam ne ostane nič drugega, kot da iz tega položaja ustvarite pač najboljšo, kar morete. Predvsem bi morali zbrati moč za pameten razgovor s svojim možem. Imate otroka, ki ga imata oba rada in ki bo ugladil pot med vama. Možne nesporazume moreta odpraviti, a le s tem, da se odkrito pogovorita, kaj vaju moti ali kaj moreta oba storiti, da naredita družinsko življenje boljše. Vaš mož je skrben, brez dvoma bo s svoje strani vse storil, da bo nastalo med vama pravo soglasje.

DRUGA

Gospodična B. H. iz G. piše: „Nič več me ne more pretresti in nič več razočarati. Kljub svoji mladosti živim brez utvar. Imela sem že različna poznanstva, ki so se pa vsa po moji krivdi razdrla. Nikdar nisem potočila niti ene solze, vedno bolj sem pa spoznala, kakšni so ljudje. Moj problem je tale: Mislim, da imam rada nekega fanta, ki me ima tudi rad. Vedno znova mi pripoveduje, da mu jaz pomenim vse, da končno ve, za koga bo živel in delal. Verjamem mu. Pred menoj je imel prijateljico, ki je bila štiri leta starejša. Njegova družina je vztrajala pri tem, da se ločita, zato jo je pustil. To ga je pa zelo prizadelo. Leto kasneje je spoznal mene. Dobro se razumeva, a odkar jaz vem za njegovo prejšnje prijateljstvo, se v meni vse podira. Že misel na to me dela bolno. Ali naj spet naredim križ čez vse?“

Človek se mora vse življenje v ljudi poglobljati, da si nabere izkušenj, in še tedaj ni varen pred razočaranji. Vašega razmerja do prejšnjega življenja Vašega prijatelja ne morem prav razumeti. Vsakdo si mora neko določeno mero skušenj nabrati, preden si upa stopiti v zakon. Treba je doživeti razočaranja, da človek zori. Treba je predvsem razumeti, da vsak dan prinaša nove, neznanе zahteve. Vaš prijatelj je sedaj nabral prve skušnje in spoznal je košček vsakdanjega življenja. Če se ne morete s tem sprizajzniti, si nasprotujete sami sebi, saj pravite, da vse gledate stvarno in trezno. Vedno zaradi tega biti bolan, nekega dne morda celo iz tega očitke izvajati, ne bi bil nikakršen dokaz Vaše ljubezni. In Vi ga vendar imate radi — ali ...?

najrazličnejše začimbe, da bi bila hrana kar najbolj okusna. Ne pomislijo pri tem, da gre le za kratkotrajne užitke, ko je hrana v ustih ali ko teče pijača po grlu. Morebitne težave s prebavo so le cena za tisto kratko ugodje.

Da pomeni preveč hrane preobremenitev prebavnih organov in začetek raznih težav, hkrati pa tudi nabiranje toščice, na to malo-kdo pomisli.

Hrana naj bi bila ob vseh priložnostih, če gre za navaden dan, izlet ali praznik, praviloma izbrana in preudarno odmerjena. Neka gospodinja je zavzela na pustni torek novo, pametno stališče: „Preveč maščob in škroba je v naši vsakdanji hrani, telo pa je prav sedaj potrebno svežega sadja. Zato ne bom delala pustnih krofov, pomaranče bom dala na mizo.“

NEGA LAS

Lepa, urejena in negovana pričeska je za današnjo žensko pravzaprav že obveznost. Najsi je zaposlena v službi ali doma, čisti in bleščeči lasje so zanjo najlepši okras. Zato naj bodo tudi deležni njene pozornosti.

Nega las je potemtakem nujno potrebna in vsaka ženska si mora za to nego vzeti nekaj potrebne časa. Masaža lasišča in redno ščetkanje las sta važen sestavni del vsakodnevne večerne nege. Nič ni bolj neokusnega kot mastni in zlepljeni lasje. Zato jih čim pogosteje umivamo, brez zastarelih predsodkov, da prepogosto umivanje ni zdravo za lasišče.

O, zlata svoboda!

Msgr. NACE KUNSTELJ — šestdesetletnik

Avgusta meseca slavi 60-letnico rojstva generalni direktor slovenskih izseljencev po svetu msgr. Nace Kunstelj. Naj ne zameri če mu ob tej priložnosti zapišemo nekaj besed priznanja in voščil.

Msgr. Kunstelj se je rodil 10. avgusta 1908 na Urhniki. Po gimnaziji je odšel v ljubljansko bogoslovje in bil 2. julija 1933 posvečen za duhovnika. Bil je na raznih župnijah kot kaplan, tako v Zagorju, nato je bil postavljen za župnika na Rakitni. Po vojni je s skupino svojih vernikov preko Italije in Nemčije odšel v Anglijo in tam osnoval slovensko dušno pastirstvo.

Dobri dve desetletji je deloval v Angliji. Njegovi rojaki, po vsej državi razkropljeni, ga poznajo kot dobrega in nesebičnega delavca svojega vernega slovenskega občestva. Neutrudno in požrtvovalno jih je vsa ta leta obiskoval, zbiral k slovenskim božjim

službam in pomagal, kjer je le mogel. Njegova velika zasluga je ustanovitev Slovenskega doma v Londonu, kjer so vrata odprta vsakemu Slovencu, ki živi ali ki je na obisku v tej deželi.

Konec leta 1966 je bil g. Kunstelj imenovan za monsinjorja, januarja 1967 pa za glavnega ravnatelja slovenskih izseljencev. Od tedaj je skoraj neprestano na potovanjih po vsem svetu: obiskuje slovenske skupine po Severni in Južni Ameriki, pa tudi po Evropi, ureja zadeve slovenskih izseljencev in zastopa njih interese pri Sveti stolici v Rimu.

Monsinjorju Nacetu želimo zdravja in poguma, da bi še naprej s podjetnostjo in razumnostjo vodil vernike in duhovnike slovenske Cerkve v zdomstvu. Bog ga živi!

Česa si bravci žele?

Marčevi številki Naše luči je bil dodan list z desetimi vprašanji o Naši luči, na katera je precej bravcev odgovorilo. Ker so odgovori zanimivi za vse, jih v izvlečku objavljamo. Odgovorom dodajamo še posebej izražena mnenja.

1. Se Vam zdi pisanje Naše luči pretežno in nerazumljivo?

Ne — 87 %

Da — 13 %

— Kljub lepemu jeziku je v reviji mnogo tujk. Ali bi jih ne bilo mogoče odpraviti?

2. Ste zadovoljni z rubriko „Odgovarjamo“?

Da — 98 %

Ne — 2 %

— Zelo.

3. Vam je všeč povest „Otroci sonca“?

Da — 88 %

Ne — 12 %

— Za moj okus bi bila bolj primerna kaka sodobna knjiga, npr. preteklo leto Bevkova Maturantka, ki pokaže vso zgrešenost brezverske svobodomselske vzgoje.

— Kaj nimate kaj bolj zanimivega?

— Povest rada berem.

— Povest se mi zdi dolgočasna, predvsem pa neaktualna. So pa zato slovenske razglednice bolj uporabne...

4. Berete novice od doma?

Da — 98 %

Ne — 2 %

— Pišite malo več o naši lepi Sloveniji!

— Midva najprej prečitava novice od doma.

— Želimo si čim več novic od doma.

— Posebno me zanimajo novice od doma.

5. Vas zanima rubrika „Kaj pravijo doma in po svetu“?

Da — 99 %

Ne — 1 %

— Malo več o tem.

— To pisanje bi moralo biti obširnejše, predvsem

ker je Vaša revija edina slovenska revija, izhajajoča v tujini, ki prihaja v roke tudi samo začasno zaposlenim delavcem v Evropi.

6. Bi si želeli več verskega?

Ne — 53 %

Da — 47 %

— Predlagam življenje svetnikov.

— Dobro bi bilo, da bi obravnavali probleme današnjega človeka.

— Zanimalo bi me vedeti kaj več iz življenja Barage, Slomška ali kakega slovenskega misijonarja.

— Želel bi si kaj iz zgodovine slovenskega katoliškega življenja.

7. Je preveč novic iz življenja Slovencev po Evropi?

Ne — 87 %

Da — 13 %

— Odveč je, kar poročate o rojstvih in smrtih.

— Zdi se, da je preveč nevest, krstov in steklenic na priobčenih slikah.

— Premalo pišete o nas, ki živimo v Nemčiji.

8. So črke dovolj velike in čitljive?

Da — 95 %

Ne — 5 %

9. Vam je vseč zunanja oprema?

Da — 93 %

Ne — 7 %

— Naslovna stran je sicer moderna, a za preprostega človeka preveč abstraktna. Meni bi bile bolj vseč slike slavnih božjepotnih cerkva v Sloveniji ali najlepših oltarjev teh cerkva.

— Zelo mi je vseč.

— Sicer mi ugaja, edino spodnja polovica naslovne strani ne.

10. Vas je zanimala lanska posebna izdaja o slovenski Cerkvi?

Da — 95 %

Ne — 5 %

— Z veseljem sem brala.

— Še si želim kaj o slovenski Cerkvi, ker smo o tem zelo malo poučeni.

— Posebno je bila vseč gostom iz Jugoslavije.

Bravci so izrazili mnogo posebnih želja. Najbolj značilne ali tiste, ki se največkrat ponavljajo, objavljamo:

— Zanimiva bi bila rubrika „Obiski pri Slovenih, ko so se uveljavili v zapadnem svetu“.

— Kaj če bi uvedli še Praktični kotichek z nasveti za gospodinje, kuharice, vrtnarje (npr. o negi sobnih rastlin), bolnike (o domačih zdravilih), priletne, upokojence, o posebnih konjičkih, o modi...

— Zaželen bi bil kak kuhinjski recept za gospodinje.

— Rada bi imela risbe v slovenskem slogu za ročno vezenje.

— Svetujem kotichek za gospodinje: na gospodinjskem trgu je vedno kaj novega in veliko nas je, ki bi rade po novem kaj naredile, pa ne znamo. Kakšne gospodinjske stroje bi svetovali in podobno.

— Lepo bi bilo, da bi „Naša luč“ postala štiri-najstidnevnik. Enkrat na mesec je premalo.

— Mogoče bi se kje v reviji našel kotichek „Za bistré glave“, kajti zelo rad rešujem križanke.

— Zelo mi je bila pred leti vseč vrsta člankov o slovenski zgodovini. Morda bi se dalo ponoviti kaj podobnega.

— Želim si dosti nasvetov za mlade, ki si ustvarjajo dom in družino.

— Ali bi nas mogli seznaniti s sedanjimi kulturnimi delavci med Slovenci?

— Včasih si želim kakšno besedo o novih tehničnih iznajdbah.

In še nekatere opombe:

— Posebno mi ugaja šaljivi kotichek, ker mi najbolj pomiri živce.

— Z možem čestitava za duhovite domisljice v „Smehu od doma“.

— „Naše luči“ se posebno veselita naša otroka, ker jima prinese „Naša lučka“ kar lepo zaposlitev.

*

Ko bi hoteli napisati vse opombe, bi porabili kar preveč prostora: npr. da se nekje mož in žena prepirata, kdo bo prvi prebral številko „Naše luči“, in da jih cela vrsta prebere revijo od prve do zadnje črke.

V glavnem dobi človek iz odgovorov vtis, da so bravci z revijo zadovoljni, nekatere stvari bo pa treba v novem letniku spremeniti. Prav gotovo bo treba še več novic od doma, več prostora za družinski kotichek in bolj zanimivo povest.

Vsem bravcem, ki so na anketo odgovorili, se za sodelovanje najlepše zahvaljuje

uredniški odbor.

Ni bil zamaknjenec

Friderik Baraga ni bil kak meniški zamaknjenec in premišljevalec brez zveze z življenjem. Bil je zdrav, močan, izobražen duhovnik, bil je graščak in trdno stvaren človek, in je moral tak biti, če je hotel in da je mogel opraviti tako velikansko delo.

Romal je često čez hribe in preko skalnatih grebenov. Bredel je hudournike, večkrat je bil do vratu v vodi. Po več dni je potoval skozi gozd, si delal pot skozi veje in se ogibal trnju. Pozimi so ga žulile krplje, drgetal je od mraza, ko se je premočena obleka ohladila, v snežnem metežu skoraj ni videl pred seboj, se bojeval z viharji. Toda nekeje daleč so živeli in delali ljudje, imeli so duše.

Istočasno se nam v njegovih molitvenikih kaže taka preproščina vere in pobožnosti, da si kar ne moremo misliti za njo takega moža dejanja in moči. Nam bi ob teh molitvah rado šlo na smeh in si kar misliti ne moremo, da si je veliki misijonar prav z njimi izprosil vero in ljubezen, ki je prestvarila svet okoli velikih michiganskih jezer.

kaj pravijo doma in po svetu

Z izrezki in izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje v Sloveniji. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarjajo sodbo o življenju slovenske družbe.

VEČER

„NEOPOREČNI“ DIREKTOR

U razpisu za delovno mesto za direktorja gozdnega gospodarstva v Mariboru smo v tem časniku nedavno prebrali, da za bodočega direktorja tega podjetja ni dovolj, če je gozdarski inženir z najmanj 10 leti prakse na vodilnem položaju ali gozdarski tehnik z najmanj 15 leti prakse na vodilnem delovnem mestu, ampak „POLEG TEGA MORA BITI POLITIČNO NEOPOREČEN...“

Čeprav nam je pojem „oporečnega“ in „neoporečnega“ v praktični rabi najbližji pri živilih, kjer sanitarni organi ugotavljajo, ali je meso „oporečno“ ali „neoporečno“, nas razpisi, kakršnega je objavila tudi razpisna komisija GG Maribor, kadarkoli jih beremo, živo zanimajo. Ne vemo namreč, kdo je pravzaprav „politično neoporečen“. In kdo pritisne na človeka nevidni žig — podobno kot sanitarni organi na meso — da je „politično oporečen“ ali pa „neoporečen“?

Če bi namreč razpis povedal, da si v GG Maribor želijo direktorja, ki bo uresničeval smotre reforme, ali direktorja, ki bo imel svoj poslovni koncept, bi bila to povsem konkretna zahteva, ki bi jo razumeli. Uganka pa je, kdo je „politično neoporečen“, in zlasti to: kdo in kako to „neoporečnost“ ugotovi. Razpisi delovnih mest so uradna zadeva, naslonjena na zakonitost uradnih dokumentov, kot je statut podjetja nastal na osnovi ustave. Kako bodo pri GG Maribor morebitnim odklonjenim kandidatom za direktorja dopovedali in dokazali, da je sprejeti kandidat politično bolj „neoporečen“ kot oni, čeravno imajo dokazila o strokovnosti, uspešni praksi itd? Kolikor vemo, ni organa ali ustanove v SFRJ, ki bi komu lahko dala uradno dokazilo, dokument o „politični neoporečnosti“. Ali imajo razpisovalci pri GG Maribor in drugi, ki uporabljajo pogoj „politične neoporečnosti“ v svojih razpisih, „duševni rentgen“, ki jim pokaže, kdo je politično oporečen, kdo pa neoporečen? Ali pa kratko malo enačijo „politično neoporečnost“ z družbeno aktivnostjo?

UČINEK te pa je težko ugotovljiv, zakaj nekdo, ki sedi v vseh svetih, komisijah in forumih, še ni nujno „politično neoporečen“, ampak je lahko tudi nesposobnejš, senilnejš, oportunist in kimavec, zakaj družbena aktivnost terja boj mnenj, tveganje in pogum, ne pa lepo „neoporečno“ dušo, ki pa je neustvarjalna in jalova. — Večer, Maribor.

Katoliški GLAS

STAVKA BOLNIŠKEGA OSEBJA V LJUBLJANI

U četrtek, 18. aprila dopoldne, so zdravniki in strojniško osebje v bolnišnici na Zaloški cesti in polikliniki v Njegoševi ulici zapustili svoja delovna mesta, da bi javno na cesti protestirali, ker še 18. aprila niso prejeli osebnih dohodkov za mesec marec. Na svojih mestih so ostale le dežurne ekipe.

U razgovoru s časnikarji je eden izmed kirurgov dejal: „Zdi se mi normalno, da smo se uprli. Osemnajst dni že čakamo na plačo. Le kje so sindikati, kje izvršni svet (vlada Slovenije), kaj čaka Socialno zavarovanje? Dovolj dolgo smo potrpeali, sedaj protestiramo. Med skupaj 2240 zaposlenimi je kar okrog 600 strojnega in drugega pomožnega osebja, ki ima nizke osebne dohodke (okrog 60.000 S din, t. j. 30.000 lir). Delamo vestno, rešujemo ljudi. Takrat ne mislimo na denar. Čakali smo in čakali, toda od obljub ne moremo živeti.“

Stavkajoči so se okrog dveh popoldne mirno razšli niso pa mirni glede svoje prihodnosti. Je pa stavka trenutno le zalegla. Ob pol dvanajstih je prišel denar, ob 13. uri pa so res začeli deliti plačo. Seveda, plača za prihodnje mesece s tem še ni zagotovljena. — Katoliški glas, Gorica, 25. april 1968, str. 2.

SLOVENSKI ZDRAVNICI O SPLAVU

U okviru II. kongresa slovenskih zdravnikov v Ljubljani so udeleženci razpravljali o „splavu kot družbenem in medicinskem problemu“. Ugotovili so, da je splav etično in družbeno vprašanje, ki ga je pa zakonodaja prevalila na zdravstvo, konkretno na ginekologe. Letno je na svetu okrog 30 milijonov splavov; v Jugoslaviji jih je registriranih 235.000. Samo v Sloveniji pride na 30.000 porodov 15.000 splavov, od katerih jih je 10.000 dovoljenih, 5000 pa neprijavljenih. Slovenski zdravniki so mnenja, da bi splav pri načrtovanju družine ne smel priti v poštev. Sploh stojijo zdravniki pred težko dilemo: ali slediti etičnim načelom o spoštovanju življenja ali pa sprejeti položaj, ki ga je ustvaril zakon. Uzakonitev splava brez ozira na medicinske indikacije zgolj iz socialnih razlogov smatrajo zdravniki za samovoljen državni ukrep, ki jim je bil vsiljen zaradi demografskega in psihološkega pritiska s strani družbe. — Katoliški glas, Gorica, 25. april 1968, str. 2.

Predsedstvo in izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije (SZDL) sta pretekli teden smatrala za potrebno, da posvetita svojo skupno sejo veri in delovanju Cerkev z vidika vloge in nalog Socialistične zveze. Gre za novo izjavo, ki naj slovensko duhovščino opozori, naj ne posega na druga področja družbenega življenja kot so kulturno in prosvetno delo, šport in zabava. Samo SZDL ima po trditvah sestavljalcev omenjene izjave dolžnost in pravico do vsestranske družbene dejavnosti. Usak poizkus „upostavljanja vzhodnih struktur v našem družbenopolitičnem sistemu je vračanje na staro, v revolucionarnem boju odpravljeno stanje. Nevarnost klerikalizma obstaja vse dotlej, dokler se v kakršni koli obliki javljajo težnje po posebnem organiziranju vernikov za zadeve splošno človeškega pomena izven religioznega področja, v propagiranju katoliških nazorov izven področja vere, v postavljanju katoliške socialno-politične, kulturne in ekonomske doktrine kot edine možnosti pravične družbene ureditve. Naša družba ne dopušča vnašanja verske nestrpnosti med ljudi, še posebej, če se le-ta poskuša vsajati v zavest otrok in mladine. V nekaterih cerkvenih dejavnostih se vse češče javlja podcenjevanje ravnaja neverujočih državljanov v javnem in zasebnem življenju ter odnosih med ljudmi... Zato SZDL poudarja, da mora Cerkev vstati svobodo vesti neverujočih ter v lastnih vrstah odstranjevati nestrpnost, omalovažujoč in ponižujoč odnos do ljudi drugačnih nazorov in druge ostanke preteklega borbenega protikomunizma.“

Zanimivo je, da se sestavljalci izjave v podkrepitev svojih stališč sklicujejo poleg na jugoslovansko ustavo tudi na protokol. „S protokolom se je katoliška Cerkev — tako trdijo — odrekla politični aktivnosti, pa tudi drugim dejavnostim, ki niso verska vzgoja... Kljub temu pa je treba tu in tam pri nas ugotoviti, da katoliška Cerkev ne upošteva dovolj stvarnosti, v kateri živi. Dejstvo je, da se del duhovščine ne odreka političnim ambicijam, da poskuša izkoriščati cerkveno dejavnost v politične namene v novih okoliščinah in z novimi političnimi stališči. To je mogoče razbrati v hotenjih Cerkev, da posega na razna področja družbenega življenja, ki nimajo značaja verske dejavnosti, kar je v nasprotju s protokolom. To prihaja do izraza tudi v pisanju verskega tiska.“

Gre torej za tipično socialistično pojmovanje „verske svobode“ v komunističnih državah. Posameznik je v srcu lahko veren, celo k obredom v cerkev lahko gre, če ni vojak, vzgojitelj ali višji funkcionar, duhovnik sme v cerkvi maševati, pridigati (seveda pri tem tehtati besede), deliti zakramente, učiti katekizem, a kaj več je „zloraba in izkoriščanje verskih čustev“. Da bi Cerkev organizirala svoje šolstvo, svoje dobrodelne akcije, imela svoje verske organizacije, o tem še sanjati ne sme! Kar ji oblast v resničnih svobodnih demokracijah kot popolni družbi

samo po sebi umevno priznava, je v „socialistični demokraciji“ že napad na obstoječe stanje.

Brez dvoma diha Cerkev v Sloveniji zadnja leta veliko bolj sproščeno kot npr. v Madžarski ali Vzhodni Nemčiji, da Sovjetske zveze sploh ne omevamo. A svoboda, ki jo uživa, je le omejena, delna, je le zakristijska svoboda, je le svoboda verskega prepričanja, ki ga itak nobena oblast ne more ne zatreti ne odpraviti.

Kot že rečeno, Slovenija ne spada med dežele, kjer se vera preganja na klasičen način. Spada pa gotovo med dežele, kjer vladajoča partija izvaja diskriminacijo nad vernimi državljani in svojevolsko omejuje dejavnost Cerkev. Najnovejša izjava predstavnikov SZDL to jasno izpričuje. — Katoliški glas, Gorica, 4. aprila 1968, str. 1.

OŽIULJEN STALINIZEM V SLOUENIJI

Malo več svobode, ki jo uživajo katoličani zadnje čase v Sloveniji, ki je vsekakor zagotovljena — vsaj na papirju — v komunistični ustavi ter nekoliko okrepljena po protokolu med Jugoslavijo in Vatikanom, začenja vznemirjati nekatere komuniste, ki očitno še niso toliko napredovali v družboslovju, da bi vedeli, da je Marx vero predvsem napadal, v kolikor je premalo glasno protestirala proti socialnim krivicam njegove dobe in v kolikor so njeni predstavniki branili kapitalistični sistem.

E. K. je v „Teoriji in praksi“ (1967), št. 10) napadel katoličane, da prirejajo zabavne prireditve za katoliško mladino in zahteva, da ne sme biti vera osnova za „kakršnokoli združevanje in ločenje ljudi na katerem koli področju zunaj cerkve in zunaj religije“.

U 11. številki Teorije in prakse zagotavlja E. K., da katoliško časopisje zato tako zagovarja Pija XII. in njegov molk v odnosu do nacionalnega socializma, ker mu gre „za ohranitev nedotakljivega sijaja določenega papeža — Pija XII. — in s tem vsega, kar le-ta simbolizira: fanatični antikomunizem, duha križarske vojne proti „brezbožnemu komunizmu“ (E. K. je očitno pozabil, da je napisal okrožnico o brezbožnem komunizmu Pij XI. — op. ur.).

Z. R. se zgraža nad „Družino“, ki poziva zlasti študente k pokristjanjevanju slovenske narodne skupnosti, in očita cerkvenim dostojanstvenikom, da ničesar ne ukrenejo v primerih, kot je bila pridiga kaplana Petriča iz Cerkelj, ki je omenil pravično ameriško intervencijo v Vietnamu. Z. R. se hudeje tudi nad ravnanjem duhovnika Koncilje, ki je hotel kar na cesti opraviti obred maziljenja, pa mu preiskovalni sodnik tega ni dovolil.

A. J. se zgraža v 12. številki iste revije, da so se udeležili tečaja zamejskih duhovnikov v Trstu, na katerem je maševal in govoril tudi škof dr. Janez Jenko, nekateri duhovniki, ki so se udeležili tudi kongresa Cerkev v stiski v Königsteinu pri Frankfurtu, kjer so prižgali svečo za preganjeni slovenski narod.

Z. R. napada mladinski list „Ognjišče“, češ da svoj koncept „pokatoličanja“ čedalje bolj do-

Na vprašanje, v čem nadškof vidi bistvo problema, katerega se omenjena objava loteva, je dr. Pogačnik dejal:

„Težava je v tem, da ateisti hočejo videti v Cerkvi samo politično in socialno ustanovo. Ne morejo razumeti nadnaravnega značaja Cerkve. Uverniki in duhovnike boli, ko vse to, kar naredijo v imenu svoje vere, smatrajo za politično akcijo.“ — Družina, Ljubljana, 5. maja 1968, str. 12.

TO ŠE NI AMERIKANIZACIJA

Gospod urednik! Večkrat slišim očitek, da se Cerkev na Slovenskem „amerikanizira“. Kaj naj to pravzaprav pomeni in ali je to res?

Vaše vprašanje smo poslali ljubljanskemu nadškofu, ki je bil sam v Ameriki, in ga prosili za odgovor. Takole vam odgovarja:

Ueseli me vaše vprašanje, ker vidim vaše prizadevanje, da si razčistite pojme o Cerkvi in skušate samostojno misliti in presojati.

Imel sem srečo, da sem mogel prekrizati Združene države Amerike od kanadske meje daleč na jug in od New Yorka do San Francisca. Imel sem odprte oči. Najbolj so me seveda zanimale cerkvene razmere. Zato mislim, da sem katoliško Cerkev v Ameriki in njeno delovanje ter njene skrbi precej dobro spoznal. Iz primerjave ameriških katoličanov in na Slovenskem boste lahko videli, da je gornji očitek bolj enodnevna krilatitica kakor pa stvarna resnica. Naj navedem samo nekaj značilnosti ameriške Cerkve.

Katoliška Cerkev v Ameriki ima svoje verske šole. Večkrat je v njih več mladine kakor pa v državnih šolah. Seveda te šole vzdržujejo katoličani sami. Zbiranje prispevkov za vzdrževanje teh šol in za mesečne plače učiteljstva je ena glavnih skrbi ameriških župnikov. Pisarniške posle jim vodijo večinoma laiške uradnice. Ker učiteljic redovnic, ki se zadovolje s skromnejšo plačo, primanjkuje, morajo vzeti v službo tudi učiteljice svetnega stanu, ki pa morajo biti plačane, kakor so na državnih šolah, ker jih sicer ne dobijo. Zato verske šole niso poceni in delajo škofom in župnikom včasih sive lase. V Ameriki je tudi zelo veliko katoliških univerz, ki jih ustanavljajo škofje. Nanje sprejemajo slušatelje tudi drugih konfesij in tudi ateiste, brez katerih tudi Amerika ni.

V pogledu šolstva se torej katoličani v Sloveniji niti od daleč ne morejo „amerikanizirati“ ali vsaj primerjati. Pri nas je šola ločena od Cerkve po ustavi in zakonih in je v praksi glede svetovnega nazora v najboljšem primeru nevtralna — ko bi le bila in nekateri pravijo, da bi kot državna šola morala biti nevtralna — čisto pa je v imenu „znanosti“ protiverska, celo ateistična. Zato moramo katoličani poznati stališče katoliške Cerkve do pouka in vzgoje mladine. Koncil je v izjavi o verski vzgoji pribil, da „imajo vsi kristjani pravico do krščanske vzgoje“, in opozarja dušne pastirje na „zelo težko

dolžnost, naj vse urede tako, da bodo mogli biti deležni verske vzgoje vsi verniki, zlasti še mladina, ki je upanje Cerkve“. Ista izjava pravi: „Ker so starši otrokom dali življenje, jih veže zelo težka dolžnost, da otroke vzgajajo, prav oni so njihovi glavni vzgojitelji. Cerkev pa mora kot mati svojim otrokom preskrbeti tako vzgojo, da bo vse njihovo življenje prepojeno s Kristusovim duhom, istočasno pa podpira tudi blaginjo svetne družbe in si prizadeva za izgradnjo bolj človeškega sveta.“ Zato se moramo vsi katoličani, duhovniki in verniki, prizadevati za zadosten in kvaliteten verski pouk mladine, ki naj pomanjkljivosti nevtralne šole nadomesti in zmote protiverske šole popravi. Ateisti in teisti imamo po zakonu enake pravice, med seboj se pa moramo spoštovati. Socialistični humanizem in krščanstvo si nista protislovna.

V Ameriki ima vsak stan, npr. možje, žene, dekleta, skoro povsod svojo versko farno organizacijo. Posebnih družb sv. Imena in sv. Družine je veliko. Kdor je katoličan, tam ni le polovičen vernik, temveč jemlje svoje verske dolžnosti zelo zares. Posebno se čuti strogo dolžnega, da svojo župnijo podpira z redno miloščino, pričakuje pa seveda od svoje župnije tudi obračun, kako je bila miloščina vernikov porabljena.

Da se v tej verski praksi Cerkev na Slovenskem, ki živi v drugačnih pogojih in v drugačnih razmerah, ne da primerjati s Cerkvijo v Ameriki, je očitno.

Mnogi pa hočejo z amerikanizacijo Cerkvi očitati, da gre, pravijo, posebno zadnje čase, preveč v zunanosti, pri tem pa da pozablja ali vsaj zanemarja svoje bistveno poslanstvo, opravljanje obredov in delitev zakramentov, skratka skrbeti za duše.

Če bi se Cerkev res zgubljala v zunanosti, bi si s tem sama spodnašala tla, na katerih stoji. Use, kar Cerkev, recimo konkretno duhovniki, delajo, tudi to, kar je na videz zgolj nekaj zunanjega, na videz zgolj posvetnega, morajo delati zato, ker to vodi k pravemu cilju, ki je skrb za duše. Ker pa človek ni zgolj duh, temveč je tudi iz telesa, so tudi zunanosti, ki so podrejene duhovnemu cilju, nujne, potrebne in koristne. Slovesnosti ob prvem obhajilu, ob birni, ob novih in zlatih mašah, ob zlatih porokah in ob raznih cerkvenih jubilejih so za vnanost vskega duha potrebne in važne. Cerkev se jim ne more odreči in se ne more zapreti le v cerkvene in zakristijske prostore. Tudi državni zakon o položaju verskih skupnosti ji za to daje dovolj zakonite svobode. Koncil sam naroča duhovnikom, naj pri vsem delovanju uporabljajo predušek nadnaravno sredstva, ker so le ta zadostna za dosego visokega cilja, vse drugo je treba temu podrediti. Mislim torej, da je ta krilatitica ali po domače „šlager“ o „amerikanizaciji“ Cerkve na Slovenskem taka kakor strah, katerega so mi že v otroških letih izbijali iz glave z besedami: „Strah je znotraj votel, okoli kraja ga pa nič ni.“ Cerkev se ne „amerikanizira“, temveč se drži samo koncila! Zato ima pa tudi v okviru naših zakonov široke možnosti. Amerikanizacijo ji očitajo le preozkosrčni kritiki. — Družina, Ljubljana, 5. maja 1968, str. 10.

BENEČIJA

Kakih 1200 gledavcev je popolnoma napolnilo cerkev Srca Jezusovega, kjer so člani tržaškega Slovenskega gledališča predvajali Slovenski pasijon. Igravci so odigrali vloge resnično doživeto. Gledavcem je zastajal dih, da niso prav vedeli, ali v svojih mislih doživljajo pasijon, ki so ga zjutraj slišali pri maši, ali gledajo resnično zgodbo. Bili so srečni in veseli. Vso pohvalo zaslu-

Goriško Slovensko planinsko društvo je imelo redni občni zbor. Društvo ima 254 članov. V lanskem letu je priredilo 26 izletov, dobro uspelo martinovanje v Kobaridu ter pustni ples v Gorici. Novo delovno dobo je začelo z družinskim izletom na velikonočni ponedeljek.

TRŽAŠKO

Slovenska skupnost, v kateri so povezane glavne politične demo-

KOROŠKA

V Št. Jakobu v Rožu so se absolutne Gospodinjske šole zbrale na vsakoletno srečanje. Posebej so se spominjale 60-letnice obstoja šole, ki jo vodijo šolske sestre. — Tudi v Gospodinjski šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu so dekleta pripravila za zaključek gospodinjskega tečaja razstavo kuharskih in ročnih del ter odrsko prireditev.

Kmetijsko šolo v Podravljah je letos zapustila prva skupina absolventov. Bivši učenci, bodoči gospodarji, so odšli na svoje domove po dveletnem uspešnem šolanju, med katerim so pridobili vse osnove za uspešno strokovno in splošno uveljavljanje na domači kmetiji, v vaški in širši javnosti.

Moški pevski zbor s Primskovega pri Kranju je vrnil obisk šentviškemu pevskega zboru v Podjuni. V Št. Primožu je nastopil na koncertu, na katerem je sodeloval tudi trio Jamnik.

Pevski zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca je imel na belo nedeljo kar dva koncerta: popoldne v Borovljah, zvečer pa v Št. Jakobu v Rožu. Zbor vrši veliko kulturno narodno delo med koroškimi rojaki. Od srede lanskega novembra je imel že enajst nastopov. Zbor šteje 50 aktivnih pevcev. V zboru prevladuje mladina. K vajam hodijo pevci po enkrat na teden v Celovec; če je treba, pa celo po dvakrat. Zbor je bil ustanovljen leta 1960 in ga že ves čas vodi dr. Francè Cigan.

Vsako leto se v Selah na Koroškem spominjo 13 žrtev nacističnega nasilja. Letos je minilo že 25 let, kar je bilo 13 selskih rojakov 9. aprila obsojenih na smrt in 29. aprila obglavljenih. Umrli so nasilne smrti, ker so odklanjali nasilje, ker so bili kot Slovenci zvesti svojemu prepričanju. Pri vsakoletni spominski slovesnosti zaživi v vseh srcih slika, ki jo je kot zadnji videl selski župnik v celici sodišča: slika na smrt obsojenih v molitvi z visoko dvignjenimi, v verige vklejenimi rokami in klic ob slovesu: „Molite za nas!“

Slovenci ob meji . . .

žijo domači župnik in vsi, ki so pripomogli, da bo ostala letošnja „očelnica“ ljudem še dolgo v spominu.

GORIŠKA

Prizadevanje Slovenske demokratske zveze za ustanovitev trgovske poklicne šole v Gorici bo verjetno kmalu kronano z uspehom. Zastopnika SDZ dr. Anton Kacin in dr. Slavko Bratina sta bila v Rimu sprejeta pri prosvetnemu ministru, ki je izjavil, da ministrstvo z naklonjenostjo gleda na to vprašanje in da obstoji upanje, da bo šola odprta že letošnjo jesen.

Pet pevskih zborov je nastopilo na koncertu velikonočnih pesmi v doberdobski cerkvi.

Zelo lepo je uspela prvomajska prireditev Slovenskega katoliškega prosvetnega društva. Zaradi slabega vremena se ni mogla vršiti na prostem „med borovci“ v Števerjanu, ampak v Katoliškem domu v Gorici.

Kmečko-delavska posojilnica v Sovodnjah je imela letni občni zbor. V šestdesetih letih obstoja je preživel ta slovenski denarni zavod marsikatero politične viharje in gospodarske težave. Danes pa stoji trdno in pod lastno streho.

kratske skupine Slovencev, je vložila na sodišču v Trstu kandidatno listo za deželne volitve. Med osnovnimi zahtevami volilnega programa je tudi ta, da mora biti slovenski manjšini v Italiji prav tako zajamčena pravica do lastnega zastopstva v parlamentu, kakor ga ima francoska manjšina v dolini Aosta. Saj je samo v mestu Trstu več Slovencev, kot je Francozov v vsej dolini Aosta.

Stoletnico škedenjske čitalnice je proslavila tudi slovenska mladina. Številno občinstvo je z zanimanjem sledilo glasbeno-literarnemu programu.

Nad sto mladih pevcev in pevk je nastopilo na drugem večeru slovenske zborovske pesmi, ki ga je priredila Slovenska prosvetna zveza v Kulturnem domu v Trstu.

Pred kratkim se je v Trstu sestala italijansko-jugoslovanska mešana komisija. Sporazumeli so se o nekaterih vprašanjih, ki zadevajo slovensko šolstvo na Tržaškem. Zelo neugodno pa je v slovenski javnosti na Tržaškem odjeknilo dejstvo, da v zaključnem poročilu sploh ni omenjeno vprašanje slovenske strokovne šole v Trstu, katere ustanovitev se zavlačuje že dve šolski leti.

ARGENTINA

V mali dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu so začeli drugi letnik Ukrajinske katoliške univerze s slovenskim oddelkom. Predavanje o svobodnih pisateljih pod sovjetsko diktaturo in o osvobodilni avantgardi je imela prof. Lidija Tauridzki.

V desetem šolskem letu se je v slovenski srednješolski tečaj, ki je razdeljen v pet letnikov, letos vpisalo 96 dijakov. Na prvem rednem sestanku za starše teh dijakov so ustanovili poseben odbor, ki bo skrbel za to, da bodo dijaki čimbolj izkoristili študij in prosti čas.

Na rednem občnem zboru Slovenske hranilnice so člani z zaščitjem ugotovili, da ta prvi slovenski denarni zavod v Argentini lepo napreduje. V preteklem letu je denarni promet znašal čez 233 milijonov pesov. Na podlagi predložene bilance je občni zbor odobril 30 % dividende. Udeleženci so tudi osvojili zamisel odbora, da se za člane uvede posmrtninsko zavarovanje.

Glavni direktor slov. izseljenskih duhovnikov, msgr. Ignacij Kunstelj, je prišel na večtedenski obisk med Slovence v Argentino.

Vsako leto na belo nedeljo se zberejo Slovenci v Argentini na Slovenski Pristavi v Castelarju na Slovenski dan, ki ga že trinajst let prireja osrednje slovensko društvo Zedinjena Slovenija. Letošnjega se je udeležil tudi msgr. Kunstelj, ki je pri maši na prostem govoril zbranim rojakom. Po maši je govoril predsednik Zedinjene Slovenije Božo Fink in med drugim izrazil upanje, da se bo monsignor med svojim obiskom v Argentini mogel prepričati, „da žive tu pošteni, zvesti in iskreni Slovenci“.

Na pravni fakulteti buenosaireske katoliške univerze je šest slovenskih študentov uspešno opravilo dveletni študij slavističnih in sovjetoloških ved.

V San Martínu so proslavljali tri obletnice: 20-letnico slovenske službe božje, 20-letnico ustanovitve pevskega zbora in sedmo obletnico doma. Dopoldan je maše-

val in pridigal msgr. Kunstelj, popoldanski del sporeda pa je obsegal govore, pevske in glasbene nastope. Na večer je prireditev obiskal tudi sanmartinski župan z gospo.

KANADA

Slovensko gledališče v Torontu je začelo letošnjo sezono z veseligrmo Moj otrok. S to igro je gledališče gostovalo tudi med rojaki v Hamiltonu, New Toronto in v St. Catjarines. Povsod je bila igra toplo sprejeta. Okoli Velike noči pa so igrali v dvorani pri Mariji Pomagaj in v New Torontu velikonočno igro L. Mračka „Proces“.

Kot že več let so tudi letos priredili združeni pevci iz Toronta in Hamiltona svoj pomladanski koncert: za torontske rojake v Slovenskem domu, za hamiltonske pa v cerkveni dvorani sv. Gregorija Velikega.

Društvo Slovencev Baraga je imelo v Slovenskem domu v Torontu občni zbor.

Slovenska narodna zveza je dala pobudo, da se bo med rojaki v Kanadi čimbolj slovesno proslavil praznik slovenske svobode, ki smo jo dosegli pred 50 leti 29. oktobra 1918. Priprave za sestavo programa so že v polnem teku. Prav za to priložnost sta Slov. na-

zadnjo nedeljo v maju. Največji vsakoletni prireditvi sta Telova procesija in pa Katoliški dan, ki bo letos posvečen Baragi in ga bodo praznovali 7. julija.

ZDA

Klub Ljubljana v Euclidu je povabila svoje člane na brezplačno večerjo, ki ji je sledila domača zabava.

Na Baragovi proslavi v cerkveni dvorani sv. Štefana v Chicagu so imeli rojaki iz te fare in okolice priložnost videti lepe diapozitive o krajih, kjer je Baraga živel in deloval, od Dobrnica na Dolenjskem, kjer je bil rojen, pa do Marquette v Ameriki, kjer je umrl svetniške smrti.

V slovenski fari Marije Pomočnice v West Allisu v Milwaukee so sezidali novo cerkev. Posvetil jo je ob veliki udeležbi naših rojakov tamkajšnji nadškof.

Na pobudo staršev in članov društva Triglav v Milwaukee so se zbrali slovenski fantje in dekleta na sestanek, da se pogovoré o vključitvi v društveno delo. Da se bo še ohranil slovenski duh v ameriških slovenskih naselbinah, mora stopiti čim več mladih na vodilna mesta slovenskih društev in organizacij.

Belokranjski klub v Euclidu je povabil rojake na plesni večer v

... in po svetu

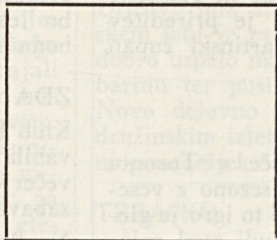
rodna zveza in mesečnik Slovenska država razpisali nagradno tekmovanje za učence in vse one, ki so že končali slovensko šolo.

Na velikonočni ponedeljek se je na Slovenskem letovišču zbralo kar lepo število prostovoljcev, ki so počistili ves hrib nad kapelico in prostor okoli nje. Letoviški odbor ima v načrtu razne izboljšave, kot prenovitev kuhinje in popravilo obeh kopalnih bazenov. Letoviško sezono so letos odprli na

Slovenski narodni dom na St. Clairu. Na prireditvi je sodeloval tudi sekstet Pastirček iz Toronta, ki je na svetovni razstavi v Montrealu dobil prvo nagrado.

Za zaključek postnega misijona so igralci Slovenskega odra skupno z igralci Lilije postavili na oder v dvorani pri Sv. Vidu v Clevelandu pasijonsko igro V času obiskanja. Marsikomu bo letošnja velika noč prav zaradi te lepe igre ostala v posebno živem spominu.

otroci sonca

Geometer Poznik sreča na poti s hribov v dolino družbo: posestnika Koširja s hčerama Heleno in Slavico, njihovega strička Felčerja, učitelja Sivca in bogoslovca Tineta Jamca. Družba ga potegne s seboj v veselo Rebrnikovo gostilno. Tu pride na dan lepa in globoka ljubezen med Poznikom in Heleno, ljubezen, ki se je pletla že dve leti, ki pa ju ne more pripeljati skupaj, ker si Helena v svoji resnbnosti napačno razlaga njegovo veselost.

Učitelj Sivec naslednjega dne po veseljačenju vstane ves bolan in zbit. Živalna Koširjeva Slavica ga hudomušno opazuje in se dela, kakor da ne razume njegovih zaljubljenih pogledov.

Pisatelj oživlja različne dogodke v zvezi s Koširjevim godovanjem, čudaštvom učitelja in s prizori na letnem lovu. Helenin zmešani stric nosi špirit mlinarju Janetu. Posebnost so Tonejčeve tri hčere, ki so siromašne in vsaka z neko telesno napako. Bogati Košir hoče zgraditi ob jezcu svojega mlina nekakšno elektrarno in večer pred svojim godom gosti znanca.

„Halo, striček, gremo,“ priganja Slavica.

„Oh, moj Bog, graja se vam,“ vzdihne Jamčevka. Sin jo pokara:

„Sitni ste mati.“ — — —

Odhajali so. Jamčevka se je naglo sklonila in zdaj res ujela Heleno za roko. Vsa je drhtela v toplih, zahvalnih besedah. Tine je strmel vstran. Tiho je iztegnil roko v pozdrav. Slavica se je ozrla po njem in zaklicala:

„Zbogom, Tine! Kuharica torej naj vas nič ne skrbi.“

Helena je šla nemo ob koncipientu in gledala v tla. Mislila je na Poznika in ga doumela:

„Nismo ne prav naredili, da smo obiskali Jamca. Saj smo mu huje storili mesto dobrega. In Poznik je vedel.“ Bilo ji je žal njenih sinočnih misli o njem. Nato pa je spet dvomila:

„Eh, kaj neki je vedel! Saj ne čuti nič!“

„Pod nos sem ji molila roko,“ je čebljala Slavica o Jamčevki, „ampak seveda, meni je ni hotela poljubiti, meni ne. Zato pa sem ji pokadila pod nos zaradi kuhe. Naj se jezi, če se hoče. Allons⁴⁷), striček, pozni bomo in kosilo bo mrzlo.“ —

Jamčeva mati je rekla tedaj sinu Tinetu:

„Zakaj si tako neprijazen? Samo v blagu so prinesli za ves mesec pa še denarja. Ti pa se držiš, kakor da ti ni prav.“

„Saj mi ni,“ je odvrnil. Zadrževana razdraženost mu je prekipela in je govoril bridko in surovo:

„Sram me je, mati. Kakor beračica se vedete. Potem pa mislijo, da morajo nositi. Pa jaz tega ne maram! Ničesar od nikogar! Mir naj mi dajo.“

Zmeglilo se mu je pred očmi in je moral sestiti. Mati pa si je po navadi obraz pokrila s predpasnikom in odšla jokaje proti hiši. Sin je buljil mrko v travo predse in ni čutil toplih vonjev, ki so se bili zganili v rahlem vetriču in zaplali od ajdovih setev kakor topla, mehka rjuha. Bridek znoj mu je stopil na čelo.

„Mir naj mi dajo,“ je hropel, zakašljajal in pljunil blede kri. Obraz se mu je razvezal v neskončni žalosti:

„Gospod, reši me, reši že kmalu!“

*

Heleno je bolela glava; legla je zgodaj in sama, ker je bila Slavica zdoma, z očetom v mestu. Oče in sestra sta silila vanjo, naj se pelje z njima, a ni hotela. Bila je res vsa ubita od jutranjega obiska pri Jamcu in od prikrite vsiljivosti koncipientove po poti nazaj, ko ji je dvoril. Do skrajnosti zoprni ji je bil postal. Vznemirjale so jo ves popoldan in še zdaj njegove besede, ki jih je govoril o sebi in o razmerah v trgu. Čutila je živčno njegov nosljajoči glas:

„No, in zvečer posedim urico v družbi pri Zofiji pa rečemo dve ali tri in se malo nasmejemo. Ozko ozračje sicer, verujte, gospodična, zelo ozko za človeka, ki je vajen velikega mesta. Pa kaj hočemo.“

Nato je navedel iz nekakšne opere:

„Je nun! Man trägt's, was man nicht ändern kann.“⁴⁸)

Heleni so živo stopile v spomin vse čenče, ki jih je kdaj slišala od notarke; siloma je odpirala oči, da ne bi videla ob sebi brbljavke, da je ne bi slišala.

⁴⁷ Allons! (franc.) Pojdimo!

⁴⁸ Je nun! Man trägt's, was man nicht ändern kann. (nem.) Seveda, človek prenaša, česar ne more spremeniti.

Ura je bila enajsto. Helena se je mučila, dokler se ni popolnoma predramila. Začela je moliti, da bi ubila nemirnost svojih misli, svojih razburjenih živcev, da bi preglušila nosljajoči Povšičev glas in brbljanje gospe notarjeve. Toda notarka je govorila nepretrgoma, venomer:

„To bi rada vedela, kaj le je na tej Zofiji, da so vsi dedci tako zaverovani vanjo. Naj gre, kamor hoče, naj pije, kar hoče, pravim našemu. Prav nič mi ni, ali pride opolnoči domov ali ob treh. Samo k Zofiji naj ne zahaja. Pa ne in ne! Saj bi ga tepla, dedca, tako se mi graja. Pa babi! Usta bi ji razparala, ki sladká z njimi, svetohlinka, hinavka. In eno bi ji priložila, ko priseje v cerkev in se stisne v klop: ‚Prosim, gospa!‘ Uh, da so duhovni take mevže in tega kratkomalo s prižnice ne povedo: Tako in tako! Naša dolžnost je, da skrbimo za nравnost; nismo sovražniki veselja, ampak — Seveda, bodo rekli! Vsi so enaki. Dedec je dedec, v fraku ali suknji.“

Helena se je zganila. Dušeče ji je ležalo na prsih, tiščalo jo je za sence. Vstala je iz postelje in odprla okno. Hladno je zavelo v sobo. Dekle je zdrknilo zopet v blazine. Boječe je zadrhtela lučka pred sliko v kotu.

„Mati, Marija!“ je vzdihnila tedaj deklica go-reče in se ozrla na sliko. Pa je skoraj zavpila od presenečenja: nemirni plamenček je kazil sveto obličje; Heleni je bilo, kakor da ni pogledala v sveto podobo, marveč v veseli obraz vesele krčmarice Zofije...

Rahlo ji je začelo kipeti od bridkosti v srcu in jo prešinjati; oči so se ji posili ovlažile. Jokala je tiho sama vase, neslišno so govorile njene ustnice:

„France, zakaj je tako? Ali sem jaz kriva ali si ti? Jaz nisem! Saj vidiš, da trpim, da se trudim in da bi umrla od žalosti za teboj. France, zakaj je tako? Kako dolgo bo tako? Ali bo vedno? France, saj bi rada verjela vate, rada vzrastla iz žalosti in sence. K tebi! Pa ne morem, ne morem.“

In zopet je mislila:

„Tako umiram v svoji bridkosti in koprnim. On pa ne misli nič. Niti ve ne, kako mi je. Doli sedi, se smeje, kvanta in Zofiji je položil desnico ob pas.“

Deklica je zastokala od bolečine.

„Kdo ve, kolikim je že držal roko za pasom, koliko jih je imel. Vsako noč, vse ure noči. Ker je tolik, ker ga je le smeh, ker je lep. Vse ženske so nore nanj. Še pomigniti mu ni treba. In neumen ni. Ni! O, zakaj ni! Zakaj ni, kakor je Sivec? Neroden! Zakaj ni plah, kakor je Mlakarjev Albin?“

Mirneje je domislila:

„France! Zbolel da bi, hudo da bi zbolel! Še z roko da ne bi mogel ganiti! Samo z očmi da bi prosil vode in šel za človekom. France, o, kako bi te ljubila! Ne bi spala; ob tebi bi umrla, če bi ti umrl. France, dobri, dobri. Ne umri!“ Pa je zopet vstajala bolest v njej. ‚Hahaha. Saj ni bo-

Pogled
na
Črnomelj

za smeh

„Katera tekočina odgovarja formuli $SO_4 H_2$?“

„Na koncu jezika jo imam.“

„Potem hitro izpljunite, ker to je žveplena kislina.“

„Gospa,“ pravi berač, „usmiliti se me, lačen sem.“

„Zakaj pa ne delate?“

„Saj sem delal, pa sem bil potem še bolj lačen.“

Otroka sta spečemu očetu zvezala noge. Potem pravi prvi drugemu: „Tako, sedaj pa pojdi v kuhinjo in zavpij: ‚Ogenj!‘“

Gostu so v restavraciji prinesli kos masla. Pa vpraša gospodinjno:

„Povejte mi, s čim delate tako lepe risbe na maslo?“

„S svojim glavnikom.“

Tomaz se javi k izpitu za železničarja. Izpraševavec mu pravi:

„Recimo, da se je moral neki vlak slučajno ustaviti na neki progi. Po isti progi se bliža v nasprotni smeri vlak s hitrostjo 145 kilometrov na uro. Kaj bi vi storiли?“

„Zapiskal bi.“

„Recimo, da bi ne imeli piščalke.“

„Rdečo zastavo bi vihtel.“

„A če bi to bilo ponoči?“

„Prižgal bi rdečo luč in z njo mahal.“

„In če ste pozabili rdečo luč?“

„Tedaj bi poklical svojo ženo.“

„Uašo ženo? Zakaj?“

„Poklical bi jo in ji rekel: ‚Glej dobro, kajti videla boš nekaj, kar se ne vidi vsak dan.‘“

V newyorškem nebotačniku pripelje dvigalo iz šestdesetega nadstropja. Stara gospa vpraša uslužbenca v dvigalu:

„Ali nikdar ne zamenjajo žic pri dvigalu?“

„O ja, gospa, jih, kadar so izrabljene.“

„In kako vedo, kdaj so izrabljene?“

„Kadar se strgajo.“

Mladi poročenec mora za nekaj dni odpotovati. Slovo je bridko.

„Moja draga,“ vzdihuje, „kako bom nesrečen daleč od tebe!“

„Ah, moj dragi,“ mu odgovori ona, „ko bi bila jaz gotova, da je to res, kako bi bila srečna!“

„Doma mi moraš napisati dvestokrat ‚Sem neumnež‘ in mi prinesiti jutri z očetovim podpisom.“

„Ali si si obrisal usta, preden si poljubil babico?“

„Ne, potem.“

„Zakaj me tepeš, teta? Saj sem sem ti to, da si podobna povodnemu konju, rekel že prejšnji teden?“

„Ja, a šele danes sem videla v zoološkem vrtu povodnega konja.“

„Mama, pravkar je pripeljal mimo hiše kot gora velik avto.“

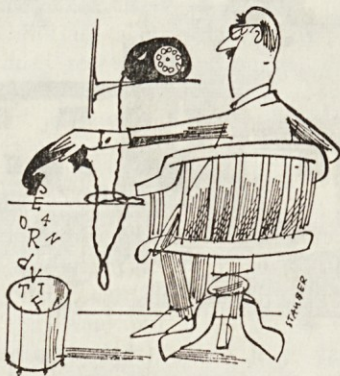
„Že sedem milijonkrat sem ti rekla, da mi ni všeč, da tako pretiravaš.“

„Poslušaj, Blaž. Neka hiša ima štiri nadstropja in 35 stopnic med nadstropjem in nadstropjem. Koliko stopnic mora prehoditi nekdo, ki hoče priti v zadnje nadstropje?“

„Use.“

„Ata, kaj je bigamist?“

„Bedak, sinko, bedak.“

„Gospod ravnatelj, moram vas prositi za zvišanje plače iz dveh razlogov,“ razlaga uradnik v pisarni. „Prvi razlog je velik fantek, ki mi ga je moja žena pravkar poklonila.“

„Dobro. In drugi razlog?“

„Njegov brat dvojček.“

Član plemenitaške angleške družine se uči golf. Prepriča se, da za to igro ni sposoben, in žalostno izjavi svojemu profesorju: „Prepričan sem, da ni slabšega igravca od mene v celem kraljestvu.“

„O, so, so,“ mu zagotovi profesor, „samo da tisti ne igrajo.“

Na Borneu je prišel neki raziskovavec v vas in je vprašal poglavarja, če je v tej pokrajini še kaj ljudožercev.

„Ne,“ je ta odgovoril, „nič več jih ni, sinoči smo zadnje pojedli.“

Krčmar kuharju: „Napiši kompleten jedilni list, potem pa prečrtaj vse razen golaža.“

„Kolikokrat gre 3 v 8?“

„Trikrat, a precej tesno.“

smeh od doma

ZBORI VOLIVCEU — U Kra-
nju že nekaj časa razmišljajo o
tem, kakšna oblika povezave med
občinsko skupščino in občani bi
bila najboljša. Ugotavljajo nam-
reč, da so zbori volivcev izgubili
svoj pomen, saj je udeležba na
njih iz leta v leto manjša. Na
podeželju, na primer, pridejo na
zbor povprečno le še trije ali štir-
je volivci od stotih.

Kljub temu pa je podeželje v
občinskem merilu še najboljše.
Na področju centra mesta se je
namreč na zadnjem zboru zbralo
le 8 (osem) volivcev od skupno
6.000. (Delo, 5. 4. 68).

PODROBNOSTI — Eni trdi-
jo, saj je popolnoma gotovo, v
Londonu bodo drevi (na tekmo-
vanju za najboljšo popevko Ev-
rovizije) zmagali Dubrovniški
trubadurji. Drugi vpijejo, ste
znoreli, še ne veste, kaj so pri-
pravili v drugih državah. Bodimo
pohlevni tretji, ki nas bo zvečer
potihem skrbelo naslednje leto, ko
bi morali nekje dobiti najmanj
250 milijonov Sdin za organiza-
cijo tekmovanja, če bi ti prekli-
cani Dubrovčani res zmagali...
(Delo, 6. 4. 68).

**O GORI IN MOHAMEDU PO
NAŠE** — Nikoli doslej galerija
ULUS na Terazijah ni imela to-
likšnega obiska kot te dni, ko je
skoznjo narejen začasen prehod
za pešce. Če umetnost ne prodira
v narod, pa narod prodira v umet-
nost. (Delo, 17. 4. 68)

RAZPIS „NA KOŽO“ — U
Sloveniji je dvajset let menda
najdaljša delovna doba, ki jo za-
hlevajo v direktorskih razpisih
ob reelekciji. Hrvati so dosegli
rekord: neko komunalno podjetje
v Osijeku je v razpisu za mesto
direktorja predpisalo — ob nižji

strokovni izobrazbi — nič več in
nič manj kot 33 let delovne dobe.
Ni težko uganiti, kdo je bil izvo-
ljen za direktorja: prejšnji di-
rektor. (Delo, 27. 4. 68)

OPRAVLJANJE FUNKCIJE
— „Usestranski družbeni in go-
spodarski razvoj naše socialistične
skupnosti zmeraj bolj poudarja
družbeni položaj žene kot proiz-
vajalca in upravljavca, ona pa
hkrati tudi opravlja funkcijo ma-
terinstva.“ (Povzetek iz gradiva
zveznega sveta za načrtovanje
družine.) — Kaže, da dobro
opravljajo funkcijo frazerstva.
(Delo, 28. 4. 68)

Tudi vlak, ki nas pelje v ko-
munistem, ima več razredov!

Končno je našel svoje mesto
pod soncem: privlekel se je v še-
fovo senco!

„U našega ata kot nogometnega
sodnika so brcnili žogo. In vse to
kažejo v barvah!“

Učasih sem se bal reči kaj pre-
več, da me ne bi kdo slišal. Danes
lahko rečem vse — saj me nihče
ne posluša.

Tudi kolo zgodovine bi se usta-
vilo, ko bi ga izdelala domača
tovarna.

Upokojenec: „Veste, toliko
imam pokojnine, da bi od lakote

umrl, če ne bi šest dni v tednu
stradal.“

Že trikrat je rotiral, pri tem pa
je samo konjička zamenjal za
dr drugega, boljšega, obdržal pa je
sedlo. Ljudje so ga občudovali
kot odličnega jahača.

Od ploskanja na sestankih so
se mu na dlaneh naredili žulji,
vendar je marsikdo, ki jih je
videl, menil, da so prav to žulji
resničnega delovnega človeka.

Predlagal je prireditev raz-
stave, ki bi prikazala parole, upo-
rabljene pred dvajsetimi in več
leti. S takšnim neresnim predlo-
gom se je nekaterim prijateljem
upravičeno zameril.

„Zakaj pa s tako ihto rineš iz
partije?“

„Dohodki so mi tako narasli,
da je članarina previsoka.“

Kresnica nosi svetlo bodočnost
s seboj.

„O, mojster Trdina, spet pri
pisanju! Kaj pa bo lepega to
pot?“

„Eh, vse pravljice sem zbral,
ki krožijo v novomeški občini o
otroškem varstvu, da bodo otroci
vsaj nekaj imeli od tega.“

„Use redkeje se sliši pri nas
pesem ‚Lepo je v naši domovini
biti mlad‘. Kje je mladina, ki jo
je včasih z zanosom pela?“

„Saj jo še pojejo, samo malo
drugače: ‚Lepo je v naši domo-
vini biti mlad upokojen!‘“

Če še gasilce razpustimo, kmet-
je ne bodo imeli sploh nobene po-
litične organizacije več, kjer bi
se lahko sproščeno uveljavljali.

Ne bo nič, dokler bodo po-
pravljali pokojnine samo tistim
od 15 starih tisočakov navzgor,
ne pa tudi onim od 500 starih
tisočakov navzdol!

Po Pavlihi

lan, saj je zdrav in roko polaga ob pas — fej, fej, fej! In denar si je izposojal od cestnih! Don Juan, don Juan! Studiš se mi!

Tonila je v moten, bloden sen in se medla:

„Zavrgla se bom... zaradi njega... da ga bo bolelo...“

Kakor pred nedavnim jo je vzdramila vinska pesem na trgu. Poslušala je. Poznik je pel za teglo, hripavo. Potem je slišala njegov smeh in jo je streslo. Ni se več smejal veselo, močno. Slišati je bilo, kakor iz jeze: krčevito iz bolesti.

Heleni se je obraz raztrgal v nekakem spoznanju in je šepetala:

„Morda je res bolan in je pil od žalosti. In če je bil žalosten, je bil bridek; in tedaj je povedal oni veseli krčmarici v obraz robato, surovo žaljivko. Tako, od žalosti zaradi mene! Jutri pa ne pojde več dol, ne jutri ne nikoli več...“

Tiho so zadrževali beli zastori ob oknu. Helena se je upokojila. Kakor mrtva ji je ležala glava v temnih valovih svojih las v čipkastih blazinah. Sladke, bolne ustnice so se smehljale. Ljubeče je gledala Mati s slike na spečo s sladkimi očmi zrele žene, ki ljubi, z očmi mlade matere, ki se boji...

*

Jutro je bilo megljeno in hladno. Slavica in oče sta se pripeljala proti enajstim. Dekle je popilo mimogrede čašico kave in odhitelo s kosom maslenega kruha k Heleni. Začudila se je njeni sladki spočitosti in se je spomnila, da je pozabila kupiti partituro Vilharjeve „Nezakonske“. Potem je odhitela k Tonejčevim in izvedela, da bo pel Poznik „Mornarja“ in „Kam“? Potem je prišel učitelj Sivec s programom, ki ga je bil napisal pretirano lepo. Tonejčeve, Slavica in Sivec so nato skupno spravili pismo v zavitek, naslovili na tiskarno in se razšli. Slavica je spremila Sivca na pošto, se mu obesila nato za roko in rekla:

„Danes je četrtek, pa nimate šole. Veste kaj, zdaj mi ne uvidete. Morate mi pokazati rastlinske zbirke.“

„Skromne so, preskromne.“ je govoril učitelj, „a ker tako želite, gospodična, izvolite! Toda razočarali se boste.“

„Ah, kaj,“ je menila deklica, „le nič preveč skromnosti. Bom videla, no, ali se morda samo hvalite. Verjemite mi, rastline jaz poznam. Tako na primer, bom takoj vedela, ali je vaša zbirka popolna. Ali imate na primer majaron?“

„Gospodična, na to niti mislil nisem.“

„Pa peteršilj?“

„Kuhinjskega sploh nimam nič, a bom še danes —“ se je opravičeval učitelj resno.

Vedel je Slavico v belo šolsko sobico, ki mu

je služila za učne namene. Stopila je med karte in zemljevide, med živalske slike in podobe človeškega anatomskega telesa, med omare z živalmi, kačami v posodah in hrošči v predalčkih. Živahno je obletela vso sobo in vzkliknila:

„Ampak, to je lepo tukaj! Kaj vse imate! To je pravi muzej.“

„Samo skromen šolski kabinet,“ se je smehljaj skromno učitelj. „A veseli me, da vam ugaja. Trudim se, da bi zbirko izpolnil, a to gre počasi in tudi pokvari se sproti veliko. Na primer, glejte tam, tista električna priprava noče nikakor več delovati, pa se ukvarjam in iščem hibe —“

„Kaj, tudi z elektriko se bavite?“

„Samo malo, gospodična, toliko, da morem nekoliko pojasnjevati v nadaljevalni šoli.“

„Ali imate tak stroj, ki elektrizira?“

„Saj prav to je, tistale okrogla steklena plošča tam. Žal, da ne deluje,“ je vzdihnil.

„Škoda,“ je vzkliknila deklica. „Sicer bi me morali elektrizirati.“

Zagrebla je z rokami v drobne rdeče knjižice in vprašala:

„Kaj pa to? Vaši spisi?“

„Moji osebni zapiski, tako rekoč moj dnevnik. Dovolite.“

„Ne, ne dam. Moram videti, kaj pišete.“

„Ampak, gospodična, prosim vas! Sram me bo!“

Deklica je hitela listati in brala:

„Šestnajstega aprila. Velika sobota. Procesija. Pobožno sprevzet. Govoril z Glorioso. Pisal pozno v noč o herbariziranju. Šestega majnika. Pri Rebrniku. Gloriosa, Gloriosa, Gloriosa.“

Veselo se je zasmejala deklica.

„Pa zakaj niste še tistega zapisali, da ste bili tisto noč pijani in ste podoknice peli?“

Zardel je in zajecjal:

„Gospodična, do smrti si bom očital.“

„Čemu,“ se je nasmejala Slavica, „nisem takšna, kot je naša Helena. Meni ponočnjaki celo prijajo. Še sama bi rada — seveda v trgu ni moči, ampak v mestu, na Dunaju recimo, kjer človeka nihče ne pozna.“

Sivec je ves srečen dvignil obraz:

„Kako me to veselo iznenaja! Ne morem vam dopovedati.“

Deklica se je navidezno zresnila in vprašala:

„Kaj pa je tajnost vaše Gloriose?“

Učitelj zardi.

„Kako bi — gospodična!“

„Meni že lahko zaupate, gospod Sivec,“ kroti deklica komaj še svojo razposajenost. „Ali smem vsaj ugibati?“

„Smete! Prav za prav —“

„Dobro! — Ali je Avrelija?“

Učitelj zmaje z glavo.

„Veronika?“

„Ne bom povedal,“ vzklikne burno. Ustrašil se je, da bi mogla deklica uganiti.

Deklica pa se smeje:

„No bom pa brez vaše pomoči izvedela.“

Učitelj molči. V srcu pa mu vpije:

„O, da bi le, da bi! Gloriosa, Gloriosa!“

VI.

Mlinar Jane je bil zopet pijan. Sedel je v mlinu v polici, kjer mu je gorel ogenj. Mrmral je motne besede, obraz se mu je pačil; včasih je mož presunljivo zavpil in šel z očmi od stop do četrtega kamna, od sipalnikov do mehov, kamor se je prašila moka. Potem mu je nihala glava, kakor gnana od čudnega krča; iztegoval je roko predse, kakor bi nečesa iskal, grabil s prsti, kakor da nekaj duši. Potem je legel ob ognju in spal nekaj minut. Zopet se je dvignil in zatulil divje in dolgo. Sum kamnov in vode je dušil njegov klic, njegove strahotne besede:

„Mir daj! Za kolesa se ne obešaj, črni duh, peklenski. Mir! mir, mir!“

Posluhnil je pod kamne in spet besnel; vzdignil je roke in križal privid pred seboj:

„Kakor kamen leži na dnu in se ne gani! In oči zapri in ne išči! Nihče te ni pahnil dol. Sam si zdrsnil pod kolesa. Ne obešaj se nanje, zlodej malič, hudič!“

Umiril se je pa je začel znova iskati. Zdaj je

iskal pijače, jo posrkal do zadnje kaplje. Nato se je nekam streznil. Obraz se mu je razvlekel v grozotnem nasmehu. Stopil je k vhodu, oprezoval. Potem je zlezal na streho in gledal pod jez. Potem je zdrknil nazaj v mlin in odmaknil desko na ilovnati klopi, kamor je polagal mehove, dvignil zamazano mrliško štolo, hropel in se krohotal:

„Ta ga bo ubila, ta ga bo —“

Senca je zakrila vhod. Koširjev stric Feliče je stopil v malin s svojim mirnim, bebastim nasmehom. Mlinar Jane ga je opazil. Oči so se mu zaiskrile, a ugasnile takoj. Zopet se je spačil v nasmehu. S trdo roko je potegnil strica Feliksa k sebi in govoril skrivnostno:

„Imam kruha, imam! Pa zdaj ne bova jedla.“

Potisnil je strica na glino in živo skočil iz mlina. Stric Feliks je mirno gledal, kako so zastali vsi štirje kamni obenem in še sope. Čuti je bilo, kako je zunaj voda pljuskala drugam, temno, scela v zeleno globočino. V mlinu je bilo vse mirno. Tedaj se je vrnil mlinar, položil prst na usta in šepetal:

„Zagovoril ga boš, hudiča takega. Latinske šole si študiral. Mar ne znaš?“

„Znam,“ je potrdil plaho Feliks. Oni je segel po črni štoli in mu jo obesil okrog vratu. Potem je skočil k ognju in segel po škrbo steklenico z rumenkasto vodo:

„Tu je voda s sedmimi žegni. Pokropil ga boš, da bo mirno spal, kakor da je pokopan.“

„Ja wer denn?⁴⁹ Kdo pa?“ se je trudno smešil Feliče.

„Oni vendar, pod jezom,“ je govoril grozeče mlinar. „Nesrečno smrt je storil. Pod jezom leži. Pa je voda taka, da ne more naprej. Za kolesa se obeša. Misli, da sem ga jaz sunil. Verjemi norcu! Hudič ga je obsedel s to mislijo, da sem ga zaradi Mežnarčeve, ki je otroka nosila od njega —“

Stric Feliče je začel z nemirnim pogledom iskati okoli sebe.

„Dobiš kruha, dobiš,“ je postajal mlinar ne-strpen. „Zdaj pa greva ven. Boš tiste besede rekel, boš pokropil, jaz bom pa pokadil. Pojdi, pojdi!“

Nagrebel je žerjavice v medeno črepinjo in sunil strica pred seboj iz mlina. Stopila sta po kamnitih in opolzkih stopnicah v dan. Tiho je bilo, le jez je bobnel kakor strašne orgle svojo silno pesem. Voda je bila glinasto bela. Nekje v gorah je bila nevihta z bliskom, grmom in nalivi.

„Poj, hudič, poj!“ je zaklical tedaj mlinar in sunil revnega strica na streho proti slemenu. Sam je začel tuliti motne latinske izraze:

„Libera, sempiterna, saecula, saecula!“⁵⁰

In spet je klical stricu Feliksu:

„Poj!“

Stric Feliče je pogledal z blodnimi, nemirnimi očmi podse; zdrknil je na kolena, dvignil steklenico in zamahnil nad jez. In prav kakor mlinar je pel, ne da bi vedel, kaj govori. Njegov glas je bil plah, kakor da stoče otrok, ki se boji. Govoril je zadnji potomec nekdanje slavne, plemenite in bogate rodovine, kakor je znal zmedeno iz otroških let, ko je služil pri maši:

„Suscipiat dominus Deus . . . totiusquae Ecclesiae suae sanctae . . .“⁵¹

„Saecula, saecula, amen!“ je vpil mlinar in vihtel črepinjo.

Vonj oljčnih vejic je padal in legal nizko nad razpenjeno vodo, ki ga je iz hladne rezkosti odbijala.

„Ponovi!“ je kriknil mlinar, „ponovi odrok!“

Toda stric Feliče ni več vedel, kaj naj ponovi, in je trudoma buljil mlinarju v lice.

„Ponovi,“ je zavpil mlinar v drugo in besno dvignil črepinjo.

Tokrat je bilo čuti, kako je nekdo zavpil čisto blizu. Močna dekliška roka je potegnila Feliksa raz streho k sebi. Srdito mu je snela zamazano mrliško štolo in jo vrgla mlinarju v obraz.

„Gospodična Slavica,“ je pozdravil Feliče prebu-

jeno, „klanjam se.“ In kakor da se ni nič zgodilo, se ji je dvorljivo poklonil „Merci, ma belle!“⁵²

„Pojdiva,“ ga je potegnila deklica burno za seboj.

Nekaj korakov sta šla, ko se je skrivil mlinarju hrbet; zverinsko mu je leglo ob oči, ob ustnice. Hropel je. Kar se je pognal za odhajajočima in zaklical:

„Kam pa, kam?“

Deklica se je naglo obrnila. Vsa je zbledela. Odločno ji je sinilo v očeh in je siknila:

„Pijanec! Ali misliš, da sem Mežnarčeva?“

Okrenila se je kakor veverica naglo, potegnila strica za seboj in vpila:

„Papa, papa, na pomoč!“

Mlinar je zdrknil na ilovnata tla in razširil roke, kakor bi molil. Oči so mu zijale za bežečo. Nekak strašen krč mu je gnal glavo z desne v levo, venomer, venomer, Ob ustnah mu je ležala beseda grozotne ljubezni in strasti:

„Mežnarčeva, Mežnarčeva!“

*

Učitelj Sivec je hodil po svoji sobi in ponavljal na pamet svoj skrbno sestavljeni slavnostni govor za Prešernovo veselico. Na mizi je imel kos kruha in sira, svojo mrzlo postno večerjo. Hotel pa je še enkrat ves govor ponoviti, preden bi jedel. Prvi mrak je legal. Nekak polh, ka-li, je tedaj zagodrnjal zunaj v orehu pred odprtim oknom. Učitelj ni slišal ničesar. Razvnmal ga je glas lastnih izbranih besed. Učitelj tudi videl ni nič mimo svojih izrazitih kretenj govorniškega ognja v medlem zrcalu na steni:

„Kdo med nami ne pozna Prešerna? Kje je še tako zanikarna kočja, da ni našlo Prešernovo ime vanjo poti? Kje je le eno slovensko dekle, ki še ni pelo njegovih čudovitih ‚Strun‘? Kje je le ena nesrečna slovenska mati, ki še ni vzdihnila njegove deviške ‚Nezakonske matere‘?“

„Deviške ‚Nezakonske matere‘,“ je ponovil učitelj ves vesel drzne podobe. Tokrat je skočilo z oreha na okno in raz okno na posteljo med stare čevlje in obnošen nahrbtnik. Bil je sam očka vse golazni, vseh miši, podgan in polhov, bil je sam vrtnar bridkih jagod, strupenih mušnic in kalnih mlakuž, bil je škratek, ki lovcem nagaja, jim proži neprevidnim puške, se obeša psom za rep, da ne izsledijo zadete divjačine.

Učitelj se je ozrl v zrcalo in je bil vesel svojega govorniškega daru, svojega glasu in je nadaljeval:

„Tam v središču naše mile domovine, tam v naši jasni metropoli, tam v beli Ljubljani je trg ob Ljubljani. Tam je sklenilo zgraditi vse slovensko ljudstvo spomenik svojemu pevcu-prvaku. Slavn!

⁵² *Merci, ma belle!* (franc.) Hvala, prekrasna!

⁴⁹ *Ja wer denn?* (nem.) Kdo pa?

⁵⁰ *libera, sempiterna, saecula, saecula* . . . Latinske besede brez miselne zveze: osvobodi, večna, veke, veke.

⁵¹ *Suscipiat Dominus Deus . . . totiusque Ecclesiae suae sanctae* (lat.). Naj sprejme Gospod Bog . . . in vse svoje svete Cerkve.

ta dan, veseli ta trenutek še ni napočil. Še pokriva zavesa premilo pesnikovo obličje, še molčijo usta bronasta, ki so pela kakor slavček kljub vsem orglarčkom, kopitarjem in zaničevalcem našega milega jezika. Še molčijo, pravim. A ne bodo več dolgo. Zgodovinski ta trenutek —

Nekdo je okorno potkal.

„Prosto!“ je zaklical učitelj.

Koširjeva dekla Meta je pomolila skozi vrata drobno pisemce in pozdravila:

„Dober večer! Kar v temi? To pismo so poslali. Lahko noč.“

Vrata so se zaprla. Učitelj je odprl ob oknu pismo in bral:

„P. t. Vaše blagorodje!

Vljudno Vas vabimo na običajni letni lov dne 17. kimavca. Zbirališče pred mostom ob sedmih zjutraj. Za društvenega tajnika ‚Družbe domačih lovcev‘ z vsem spoštovanjem.

Slavica Koširjeva.“

Pripis pa se je glasil:

„Puško in naboje Vam bo dal naš papa. Pridite gotovo! Z odličnim spoštovanjem pozdravlja

Gloriosa.“

Učitelj Sivec si je pritisnil pismo na ustnice in zašepetal srečno:

„Uganila je.“

Nagajivo je drgnilo v kotu med starimi čevlji. Podgana, polh ali škrat?

„Pojdem,“ je sklenil Sivec, „a pazil bom, da me ne bodo vlekli. Zdaj pa — malo počitka sem za služil in tri merice vina.“

Segel je v mizni predal in vzel tri desetice.

„Tri merice,“ je ponovil, „kar je čez, je preveč. Jaz ne zmorem.“

Vzel je klobuk in šel.

Ko se je vrnil iz krčme in sedel, da bi jedel, ni bilo sira nič več in kruha le nekaj drobtinic...

Lovski škrat? Polh? Podgana?

*

O pol osmih se je začel lov. Sivcu so lovci nasuli poln žep nabojev; vsi so bili prijazni z njim. Sicer se niso prav nič zmenili zanj in je bil vesel in se nadejal najlepših uspehov. Edini Poznik se mu je približal in mu rekel:

„Duša verna! Pazi se. Vlekli te bodo. Na zajca pod grmi ne streljaj.“

„Ne boj se,“ je odvrnil in prikimal Sivec. Lovci so se razgrnili s ceste v goro. Psi so zavohali sledi. Nekaj strelav je jeknilo, nekaj razgretih glasov je bilo čuti:

„Zajec levo nazaj, zajec desno.“

Učitelj je opazil, da je sam; videl je, da je planilo iz grma. Ni pa utegnil, da bi prožil. Potem je sunilo ob njem. In tedaj je ustrelil. Žival je izgi-

nila. Nad Sivčevo glavo, v votlem hrastu je godrnjalo veselo, neugnano. Sivec je videl veverico in sprožil. Veverica je šinila z vej na tla, s tal po deblu v veje in nato z veje v vejo naprej. Sivec je strastno begal za bežečo zverjadjo, streljal, se uverjal, da je zadel. Padlo pa ni nič. Utrujen je sedel in vzel novih nabojev. In zdaj je videl: naboji so imeli vžigalnike in smodnik, svinca pa ni bilo v njih.

V drevesu nad njim je godrnjalo veselo, neugnano.

„Hudič,“ je ušlo tokrat jezno učitelju, „nekaj moram ustreliti, pa če mi puško razžene.“

Napolnil je dva naboja z drobnim, ostrim peskom. Ko je opazil veverico, je meril dolgo. Počilo je. Dolgorepa žival je padla ob deblu v mah.

„Tako,“ je zapelo v učitelju, „čast sem otel!“

Veselo je prožil nato naboj za nabojem v hladno jesensko jutro. V hrastu nad njim je utihnilo. Gori više na zeleni trati je stal notar Bradač in vzkliknil:

„Glej no, takle lep goban!“

Sklonil se je ponj. Pa je bila mušnica, pasja.

„Hudič,“ je zaklel mož. Veselo je godrnjalo v bližini.

Bradač je rekel o gobi:

„Morda pa le ni bila pasja.“

Iskal jo je, a je ni našel več.

Tisti dan je najboljši lovec in lovski šaljivec skupil svojo. Sam ni vedel, kdaj in kako, toda vpričo Koširja, Poznika, koncipienta Povšiča in župnika Kraglja je pogodil glavarjevega psa... poštar Mlakar. —

Ob mraku so se lovci vrnili. Pred hišo je stala Helena in se nasmehnila Pozniku:

„Veliko sreče?“

„Petkrat streljal, enkrat zastonj,“ je vedro odgovoril.

„Ste pač trudni zdaj.“

„Kakor vol. Pa to je zdravo.“

„Greste k Zofiji?“

„Po navadi.“

Molčala je za trenutek. Nato je rekla, sileč se na šalo:

„Če bi bila želela, da nocoj ne hodite k Zofiji, ali bi vendarle šli?“

„Nocoj že,“ je dejal, „ker sem lovcem besedo dal.“

„Ah, taka beseda!“ je rekla zbadljivo.

„Meni je vsaka sveta,“ je odgovoril in pristavil:

„Lahko noč!“

„Ali boste prišli tudi podoknico pet?“ je vprašala bolno za njim.

„Pridem, če želite,“ se je zasmel.

A ni prišel. Tisto noč mu je izdihnil prijatelj Tine Jamec... (Dalje prihodnjič)

Slovenci po Evropi

Anglija

Poroka: 20. aprila se je v župni cerkvi sv. Jožefa v Woltham Cross, v Londonu, poročil naš rojak g. France Perušek, doma iz Sodražice. Za življenjsko družico si je izbral gdč. Margarito Russo, doma Caserte pri Neaplju. Priči pri poroki sta bili ženinu g. Ciril Svetè, nevesti pa Jan Moskal. — Novoporočencema želimo mnogo sreče v novem življenjskem stanu.

Zadušnica: 4. maja je srbska pravoslavna cerkev v Londonu priredila liturgično zadušno opravilo za pok. sestro Marijo od Križa, Ivano Hristič, o kateri smrti smo poročali v prejšnji številki Naše Luči. Liturgije se je udeležilo več redovnic in duhovnikov, med njimi tudi slovenski župnik v Angliji.

Bedford. — Takole od strani sem zvedel, da se je urednik Luči začel zanimati, kdo neki priobčuje bedfordske novice. Za moje ime pač ve, če me pa hoče spoznati osebno, mora priti v Bedford (na počitnice seveda — mu bomo že dali kaj dela) in v Bedford more priti le, če zna igrati tarok (tega verjetno zna že zaradi svojega poklica). Sicer imamo le dolga sobotna zasedanja, pa še ta so bila sedaj že nekaj mesecev prekinjena, odkar nam je eden izmed igravcev odšel k zamorcem v Afriko. Upamo pa, da nam v kratkem pride na pomoč nekaj bogoslovcev. S temi besedami sem si dal samo malo duška, da pridem k pravemu poročilu. Pravzaprav bi to poročilo moralo biti že v zadnji številki, vendar pa je bilo tvegano, da bi ga urednik pravočasno dobil. Že v aprilski številki je bilo omenjeno, da se v Bedfordu

pripravljamo na mednarodni festival. 23. marca so šle razne narodnosti v sprevedu po bedfordskih ulicah, da so s tem vzbudile zanimanje za festival. Slovenci smo bili kar dobro zastopani z narodnimi nošami in s harmoniko na čelu. Še oni, ki so do sedaj imeli malo strahu, so dobili pogum. V oknih izložb in muzejev pa smo videli razstavljene tudi slovenske pokrajinske slike in ornamente.

„International Festival“ sam se je vršil v soboto, 6. aprila, v mestni dvorani „Corn Exchange“ (to je samo ime in v dvorani ni bilo nobenega barantanja ne z žitom ne z drugimi stvarmi). Z narodnimi plesi in petjem je nastopalo 14 narodnosti pri dveh predstavah. Slovenci smo nastopili pri obeh. Če primerjamo naš nastop z drugimi narodi, ki so številnejši od nas, in pa z onimi, ki so nastopali s poklicnimi skupinami iz drugih krajev, potem lahko rečem, da je naša skupina zasedla častno mesto. Ni to samo moja sodba ali sodba ostalih rojakov, ampak sodba občinstva, ki je naše izvajanje sprejelo z navdušenim ploskanjem. Treba pa je bilo za nastop precej trdega dela in vsa pohvala gre naši mladini, da je tako dobro nastopila. Pohvala in zahvala pa seveda tudi Mari Pogačnikovi, ki se je nekaj mesecev s to mladino mučila in ji vbijala v glave (ali bolje rečeno, v noge) rajalne vaje, katere je sama za to priložnost pripravila. Tonek se je kar dobro odrezal s harmoniko, čeprav je moral pred predstavo popiti malo irske „žegnane“ vode. Pa vse to se mu šteje v dobro, saj taka voda da le pogum. Kar pa je vso točko popestrilo, so bile obleke, katere je tako mojstrsko izdelal naš Janko Kovšca. Ravno sedaj, ko to pišem, je v bolnici po prestani operaciji in, ko bo to bral, upam, bo že popolnoma okreval, kar mu vsi prav iz srca želimo. Zahvala gre tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu in tako častno predstavili svoj narod.

Po tej predstavi smo imeli trden namen, da bomo malo mirovali in se odpočili. Pa ne gre kar tako lahko. Na tej predstavi so nastopali tudi Srbi iz Birminghama in, ko so videli naš nastop, so bili nad njim tako navdušeni, da so nas za 12. maj povabili na svoj letni festival v Leamington Spa. Nastopali bomo tam z narodnimi pesmimi. Upamo, da se bomo tudi to pot dobro odrezali. Po tem nastopu pa si res nameravamo vzeti malo počitnic, saj že od preteklega poletja nismo imeli skoraj nobene sobote in nedelje proste.

Kakšne bodo te naše počitnice (če sploh bodo), pa prihodnjič.

J. R.

Avstrija

TIROLSKA IN PREDARLSKA

Naši delavci na Tirolskem in Predarlskem zelo dobro poznajo in cenijo gospo dr. Hermino Gagern. Zanje je pripravila dve predavanji o splavu in nje-

govih škodljivih posledicah. Predavala je v Solbad Hallu in Dornbirnu.

Prav tako naši rojaki cenijo tudi Pepco, kakor jo vsi preprosto kličejo. Dolgo časa je bila ona vzgojiteljica mladine v Ljubljani in v Zagrebu, sedaj pa je zaposlena kot uradnica v eni izmed bregenskih tovarn. Vodi tudi cerkveni zbor naših delavcev v Bregenzu in Dornbirnu in je zelo aktivna pri raznih slovenskih prireditvah.

Belgija

LIEGE-LIMBURG

O Veliki noči je tu lepo odmevala slovenska velikonočna pesem. Iskrena hvala vsem, ki so sodelovali pri naših velikonočnih slovesnostih!

V družini g. Franca Ovnička iz Park van Genk se je rodil prvorojenec, ki je ob **krstni vodi** dobil ime na Robert, Franc, Jožef. Sreči in veselju mlade družine toplo čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova.

V Mechelenu je g. Oblonšek Jožef, doslej na delu v Švici, popeljal **pred oltar** svojo nevesto gdč. Jeurissen Heleno. Toplo čestitamo in želimo vso srečo.

Naši bolniki: Gdč. Majdi Globokar, zvesta pevka in poznana igravka v Eisdenu, se je po krajšem bivanju v bolnici že vrnila na svoj dom. V Maaseiku se zdravita g. Mrak iz Mechelena in g. Muc iz Eisdena. V domači zdravniški oskrbi pa sta ga. **Feher-Novak Julka** iz Waterscheja in g. Nace Hren iz Eisdena. V rudniku v Winterslagu se je težko ponesrečil g. Boa iz Hoeselta. Malta. Mali Alojz Cuzi iz Eisdena pa je padel pod avto. Zdravi se v Genku. Vsem našim bolnikom pošiljamo posebne pozdrave.

Naši pokojni: V Micheroux je dočrpel skrbni družinski oče in zgledni soprog g. Anton Kravanja, star 51 let. Bil je bolj redkih besedi, a pridnih rok. Zapušča vdovo go. Marijo in sinova. Rojaki in sosede so ga v lepem številu spremljali na božjo njivo.

V Eisdenu se je nepričakovano poslovil od nas g. Anton Trlep, star 69 let. Vsa leta smo ga opažali pri naših službah božjih in kulturnih prireditvah. Zadnje čase ga je mučila silikoza, ki ga je tudi spravila v grob. V lepem pomladanskem jutru so ga rojaki in znanci spremljali na zadnji zemeljski poti. Zapušča soprogo, sina in hčere.

Žalujočim obeh dragih pokojnikov izrekamo globoko krščansko sožalje. — Pokojna naj počivata v miru!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Na Veliko noč — 14. aprila — smo proslavili **20-letnico PRVE SLOVENSKE SLUŽBE BOŽJE**

Skupina delavcev v Tennecku, Avstrija.

Pevski zbor v Dornbirnu na Predarlskem.

na področju Charleroi. „Prva služba božja za Slovence je bila v okolici Charleroi na Rue Beaumont 76, pri sestrah v Marchienne-au-Pont, na velikonočno nedeljo, 28. III. 1948. Slovenci so kapelo napolnili.“ Tako je napisal g. Zdravko Reven v kroniko katoliške misije.

V kapeli „Institut St. Joseph“ v Charleroi, kjer je od julija 1948 slovenska služba božja, je bilo vse pripravljeno za to slavlje. Zunaj so plapolale slovenske zastave, na steni je bil spominski plakat „Velika noč 1948—1968. 20 let slovenske službe božje v Charleroi.“ V kapeli je bila ob oltarju izpostavljena velika slika naše Marije Pomagaj in slika sv. Cirila in Metoda. Obe sliki sta ustvarjali občutje, kot da se nahajamo na domači zemlji... Kapelo so popolnoma napolnili rojaki in rojakinje iz Charleroi in okolice kot pred 20 leti.

Imeli smo peto sveto mašo v slovenskem jeziku in naš cerkveni pevski zbor sv. Cecilije je zelo lepo za-

Zgoraj: Del rojakov in rojakinj iz Charleroi, ki so prisostvovali 20-letnici slovenske službe božje v Charleroi, na veliko noč, 14. aprila 1968. — V sredi: Cerkveni pevski zbor „Svete Cecilije“ pred kapelo v Charleroi ob 20-letnici. — Spodaj: Dramatski krožek „F. S. Finžgar“ iz Charleroi, ki je uprizoril veseloigro „Stari grehi“ na 15. slovenski prireditvi v Gilly-Haies (Charleroi), v nedeljo, 28. 4. 1968. — Od leve na desno, prva vrsta: Franc Rušt, Malka Struna, Jože Bizjak; druga vrsta: Franc Plešnik, Ivanka Janežič, Ivan Alif, Marija Borič, režiser Ivana Kodeh, Štefka Krajnc in Franc Miška.

pel velikonočne pesmi in posebno še zahvalno pesem. — Iskrena zahvala vsem za res lepo uspelo praznovanje 20-letnice slovenske službe božje v Charleroi.

To je prvi dogodek tega meseca. Drugi je pa: **jubilejna 15. SLOVENSKA PRIREDITEV**, ki smo jo imeli v nedeljo, 28. aprila, v dvorani „Familia“ v Gilly-Haies (Charleroi).

Po pozdravnih besedah g. Ivana Kodeha, v katerih je poudaril, da te prireditve „ohranjajo v nas ljubezen do slovenske besede in pesmi, do naše slovenske domovine, do slovenstva sploh“, je slovenski pevski zbor „Jadran“ zapel zelo občuteno več slovenskih pesmi. Sledila je točka „naših najmlajših“, pri kateri sta vzbudila splošno pozornost Kranjčeva brata Andrej in Rudi iz Dampremy, ki sta zapela dvoglasno lepo štajersko pesem. Tudi Jože in Erika Bizjak iz Mont-sur-Marchienne sta lepo zaigrala na harmoniko in klarinet. Glavna točka programa je bila veseloigra v treh dejanjih „Stari grehi!“ Dovršeno jo je uprizoril Dramatski krožek „F. S. Finžgar“ iz Charleroi v režiji Ivana Kodeha. Med igro skoraj ni bilo slišati govorjenja v dvorani, znamenje, da so ljudje z zanimanjem sledili vsem trem dejanjem. Kulturnemu delu programa je sledil zabavni večer s sodelovanjem izvrstnega orkestra iz Eisdena Hill-Tops, ki je zaigral naše domače „viže“ tako lepo, da so še starejši zaplesali.

Okoli 300 rojakov in rojakinj je prišlo letos na prireditve. Tudi prihodnja leta bomo pripravljali te kulturno-zabavne prireditve, pri katerih mora sodelovati kar 30 oseb, da vse lepo izteče. Vsem požrtvovalnim sodelavcem naše priznanje in pogumno naprejš!

Še ena žalostna novica: 5. maja je **umrla** ga. Antonija Plešnik, roj. Vek, iz Dampremy. Naj počiva v miru! Kaj več o njej v prihodnji številki.

ZAHVALA vsem Slovincem in Slovenkam, ki so prisostvovali pogrebu mojega moža Franca, ki je umrl 13. marca, in darovali za lep venec. Žaluoja Eva Klinko, vdova Strašek, iz Chatelneau.

Francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Sèvres-Babylone. Do nedelje 16. junija (vključno) bo sveta maša ob **petih** popoldne, od nedelje, 23. junija dalje pa cel julij in avgust ob **šestih** popoldne, od 1. septembra dalje zopet ob petih.

V nedeljo, 9. junija, bo po maši zaključek nedeljske šole za otroke, kamor so toplo povabljeni vsi starši in otroci. Isto vabilo velja za nedeljo, 16. 6., ko bomo imeli procesijo Rešnjega Telesa.

Slovenska pisarna (7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, métro: Charles-Michels, telefon 250-

89-93) je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

„Namišljeni zdravnik“ v Parizu: Za nedeljo, dne 28. aprila, so nam naši igralci pod vodstvom Janeza pripravili res zelo veselo igro „Namišljeni zdravnik“ v dvorani na Avenue Emile Zola.

Sveta maša je bila ob štirih popoldne. Po maši pa smo vsi hiteli v dvorano, kjer so nas čakali igralci. Rojaki iz Pariza in okolice so hitro napolnili dvorano. Vsi smo z največjim zanimanjem gledali igro in bili veseli, da se lahko kdaj od srca nasmejemo v domači družbi. Pristrčna zahvala vsem igralcem, ki so se vsi res zelo potrudili in odlično podali svoje vloge. Posebna zahvala pa še Janezu, ki je kot režiser igro pripravil, pa obenem še igral vlogo dr. Hladnyja, kakor tudi Harryju, ki je igral, kot da je bil rojen za to vlogo.

Enako zahvalo smo dolžni tudi vsem, ki so požrtvovalno sodelovali pri baru in pri domači zabavi po igri, ki je potekala v najlepšem razpoloženju, katerega je zmotila le ura, ko je bilo treba končati.

M. M.

Gospa Justa Retailleau in gdč. Matildi Munih izrekamo **sožalje** ob izgubi njenega brata Viktorja, ki je umrl konec aprila v Novi Gorici.

Indre. — V družini Michela in Rajmonde Kološa je Jean-Michel dobil sestrico, ki je bila krščena v nedeljo, 28. aprila.

Nantes. — Karlo in Ana Vičič z veseljem sporočata rojstvo hčerke Nataše.

Lurd. — Veliko slovensko romanje pod vodstvom pomožnega ljubljanskega škofa dr. Leniča bo od 23. do 26. avgusta.

PAS-DE-CALAIS

Velikonočna skrivnost smrti in vstajenja našega Zveličarja je tudi letos obnovila naše duhovno življenje. Postni čas nas je na to pripravil. Obilna udeležba pri zakramentih nas je vse okrepila za nadaljnjo borbo.

Božji otroci so postali v zakramentu **sv. krsta:** 10. marca v Vendin-le-Vieil Ivan Ignacij Belin, v Mericourt-Minnes 9. aprila Fredy in Krištof Nowak. V Henin-Lietard 21. aprila Karina Jazbinšek.

Zakrament **sv. zakona** sta prejela Jožef Emil Lavrentiaux in Monika Kolenc 9. marca v cerkvi sv. Barbare v Bruay-en-Artois.

V **boljše domovino** je Gospodar življenja odpoklical precejšnje število naših rojakov: V decembru v Lensu je preminil za silikozo Debenc Franc. Veliko število rojakov in domačinov je plemenitega pokojnika in zvestega bravca Naše luči spremilo na njegovi zadnji poti.

V februarju je v bolnici v Bethunes umrl Mihael Oprešnik. Pokopan je bil v Ruiz.

13. februarja je v Bruay-en-Artois mirno zaspal v Gospodu Ignacij Mandelj v starosti 80 let. Pokojnik je bil celo življenje izredno zdrav. Pokopan je bil

16. februarja na pokopališču fosse 6 ob veliki udeležbi rojakov.

Po daljši težki bolezni je odšel k večnemu počitku v Bruay-en-Artois 3. marca Medvešek Johan, star komaj 56 let. Pokopan je bil prav tako na fosse 6 8. marca.

Zgoraj: Igravci veseloigre „Namišljeni zdravnik“ v Parizu. — U sredi: Ob krstu Danijela Okrogliča v Parizu. — Spodaj: Franc Posega in Ualerija Kovač pa Nikola Kekič in Irena Sukič so se poročili v Parizu.

Z obiska pri Maroševih v Loiretu.

V Vinglesu je 25. februarja po krajši bolezni umrl Josip Janež, oče 5 otrok, star 63 let. Pokojni je bil izredno priden delavec. Ko je v rudniku izgubil roko, je z eno roko ob pomoči sinov pozidal družini hišo.

V Lievinu je 10. marca umrla koroška rojakinja Jožefa Čebulj, rojena Pucelj. Pokopana je bila na pokopališču v Loos-en-Gohelle.

V Noyelles-s-Lens je po 10-letnem bolehanju za silikozo umrl Vrabec Franc, rojak iz Mokronoga na Dolenjskem. V težki in dolgi bolezni ga je zlasti krepila izredna pobožnost do Matere božje. Umrl je 19. marca, star 72 let.

V bolnici v Lille nas je 16. 3. t. l. zapustil Slavko Gregorčič, star komaj 46 let. Rojen je bil v Švarcbergu na Dolenjskem. V Francijo je prišel kot 2-leten otrok. Izredna je bila njegova ljubezen do materinega jezika. Bil je izvrsten deklamator, igralec otroških in pozneje tudi drugih iger. Kot pevec je ostal zvest cerkvenemu zboru do zadnje nedelje življenja. Vsa leta obstoja „Naše luči“ je bil njen glavni zastopnik za Bruay. Kako so ga rojaki in domačini cenili, je pokazal pogreb, ki je napolnil veliko cerkev sv. Barbare v Bruay 18. marca. Zapušča ženo in 6 deloma majhnih otrok. Bog mu naj povrne za ves njegov trud.

Vsem pokojnim rojakom večni pokoj, preostalim žalujočim pa naše sožalje.

Pokojni: g. Slavko Gregorčič, umrl 16. marca v Lille; rudar g. Durčik, pokopan v Giraumontu, 25. aprila, in g. Vinko Sedej, umrl 12. aprila v Schoenecku.

OB LUKSEMBURGU

Romanje v Lurd: Kakor vsako leto organizira tudi letos škofija Metz romanje v Lurd. To romanje bo od 2. do 10. avgusta. Pridružili se mu bomo tudi Slovenci. Kdor od rojakov misli iti, naj se prihlasi pri msgr. Stanku Grimsu ali pri gospodu Dejaku. Onadva vam moreta dati tudi potrebna pojasnila. Dragi rojaki, priglasite se! Še vsakdo, ki je šel v Lurd ob taki priložnosti, je bil z romanjem zadovoljen. Vprašajte rojake, ki so bili, in boste videli, da je res. Tudi vi se ne boste kesali. Cena skoraj verjetno ne bo več kot lansko leto, to je 350.00 F.

Smrt: 5. aprila je umrla v Algrange Cencič Angela, stara 69 let in doma iz Primorske. Naše sožalje!

AUMETZ

Gotovo ste brali v majski številki „Naše luči“, kakšno nam je zagodel tiskarski škrat. Pokojnega organista g. Biščaka je prestavil iz Aumetza v Ameriko, Ameriko pa v Francijo. Ako bi bil rajniki še živ, bi rekel: Za božjo voljo! Kaj ljudje res ne znajo čisto nič več zemljepisa?

GIRAUMONT

Pridnega vernega slovenskega rudarja g. Durčika ni več. Skoraj zdrav se je vrnil iz bolnišnice domov, kar naenkrat pa mu je srce vnovič opešalo. 25. aprila so ga pokopali v Giraumontu. Nepričakovano velika udeležba je izpričala, kako priljubljen je bil. Za njim žaluje žena, tri hčere in trije sinovi. Tudi mi žalujemo z njimi. — Pokojni je bil rojen leta 1902 v Temenici. Pokojnino je užival pet let. Bog mu daj večno plačilo na onem svetu!

TUCQUEGNIEUX

Vsako leto težje napolnimo avtobus, ki nas popelje prvega maja k Mariji Pomagaj v Habsterdick. Starost, bolezen, utrujenost, nujna zaposlitev drugod itd. nas ovira. Hudo je zlasti to, da je malo mladih, ki bi imeli še kaj smisla za katoliško slovensko stvar, zato pa vsa čast tistim, ki v tem oziru še podpirajo nas stare. Neka žena je rekla: „Prosila sem Marijo, zelo sem jo prosila in ona je pomagala, da je bil končno avtobus poln.“ Bomo pa še za naše hčere in sinove prosili, da bi peljali naš voz naprej, ko bomo mi obnemogli.

UZHODNA LOTARINGIJA

Lepi velikonočni prazniki in krasni dan našega vsakoletnega romanja k Materi božji v Habsterdick ter nove maše g. Antona Stresa — vse je že za nami. Mnogo veselja smo doživeli, vmes pa je preteklo **mного solza**: 12. 4. je umrl po dolgi težki bolezni naš rojak Vinko Sedej, rojen 5. 4. 1901 v Cerknem, brat pokojnega župnika Sedeja Cirila, škof Sedej pa je bil njegov stric. Previden s svetimi zakramenti za umirajoče je bil cerkveno pokopan v župniji Schoeneck. Bil je priljubljen pri vseh. Na pogreb je prihitelo mnogo rojakov iz oddaljenih krajev. Dokler je bil zdrav, je rad prišel k Mariji v Habsterdick. Naj mu dobra nebeška Mati poplača vse, kar je dobrega storil.

16. 4. je odšel od nas rojakom dobro poznani Rugelj Johan, rojen 22. 2. 1888 v Mirni, Dolenjsko. Cerkveno je bil pokopan 18. 4. v Freyminngu.

18. 4. je umrl Jerbič Matija, 65 let star, miren, priljubljen oče. Cerkveno je bil pokopan v Cité la Chapelle 20. 4.

Z žalostjo smo izvedeli, da je v tem času umrl tudi Franc Kunst iz Creutzwalda. Siromak je bil dolgo časa hrom. Lepo previden s svetimi zakramenti je odšel po plačilo za vdano prenašanje svoje bolezni.

3. maja je nenadoma umrl Gaberšek Leopold, star šele 47 let, stanujoč v Freyminngu. Previden s svetimi zakramenti je bil cerkveno pokopan v Freyminngu 6. maja.

Vsem rajnim želimo večni mir in pokoj, sorodnike pa naj tolaži resnica naše vere, da bo prišlo veliko nočno jutro veselega vstajenja tudi za vse rajne, ki so bili Jezusu zvesti na zemlji.

Krsti: Družina Breginc je z veseljem sprejela v svojo sredo sinka Davida. Krščen je bil 23. 3. v Merlebachu. — Družina Črček se je zelo razveselila prvega deteta, deklice Chantal-Ane, ki je bila krščena v Merlebachu 31. 3. — Družina Šturm ni bila nič manj vesela sinka Gilbert-Jožefa, ki je bil krščen v Merlebachu 14. 4. — Mala Natalija je razveselila družino Čufer Dominika iz Hombourg-Haut. Krščena je bila 19. 5. v Merlebachu.

Vsem imenovanim družinam želimo, da bi jim no-

Pri Osolnikovih v Essenu smo krstili malo Viktorijo. Botrovala sta solistka Avsenikovega ansambla ga. Ema Prodnik in njen mož Albin Rudan. Ali bo kdaj Osolnikova Viktorija nastopila s slovensko pesmijo v esenški dvorani, kot je njena slavna botra že večkrat, to je veliko vprašanje in je zapisano še med zvezdami... — Svetovno znana firma Krupp ima v Essenu svojo veliko lastno bolnico. U njej je pred kratkim z zelo dobrim uspehom opravila izpit za bolničarko Anica Kocet, doma iz Prekmurja. Rojaki iskreno čestitamo! (Prva z leve). — „Preljubo veselje, oj kje si doma...?“ Kot vidimo, ga pri Nedeljčkih v Wuppertalu gotovo ne manjka... — Ta slika ni z metohijskega polja v Srbiji, temveč iz pravega pristnega Porurja, iz mesta Essena v Severni Nemčiji. „Pastirica“ pa je Slovenka, Marica iz Celja.

vorojenčki prinesli veliko veselja, otročičem pa želimo vso srečo v življenju.

Kmalu bo prišel čas počitnic, čas dopusta, ko bodo rojaki odhiteli na vse strani. Junija bomo še vsi doma: še enkrat bo po novih kolonijah naša maša, da bi srečno preživeli čas dopusta:

9. junija sv. maša v Farébersviller Cité ob 17. uri, eno uro prej spoved.

16. junija sv. maša v Cité des Chênes ob 17. uri, pred mašo spoved.

23. junija sv. maša v Behren Cité ob 17. uri, pred mašo spoved.

Pridite, izprositi si blagoslova za svojo družino!

Tisti, ki boste v tem času pohiteli v **domovino**, pozdravite lepo vse svoje drage, pozdravite Vaše duhovnike, pohitite tudi k Mariji na Brezje ali na druga božja pota. Vsem želimo srečno pot in srečno vrnitev.

V juniju se je treba prijaviti za **romanje v Lourdes**. Naše romarje bo sprejel bolniški vlak škofije Metz, ki odpelje 2. avgusta iz Metza in se vrne 10. avgusta. Vse podrobnosti Vam bodo naznanjene pri svetih mašah v Vaših krajih.

Končam s prisrčno zahvalo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri lepem praznovanju velikonočnih praznikov, pri krasni proslavi 1. maja v Habsterdicku, in za vsa voščila in darila za god na Vas vse mislečemu duhovniku Stanku iz Merlebacha.

Nemčija

PORURJE

Veselo praznovanje praznika delavcev v Oberhausen-Sterkrade: V nedeljo, dne 28. aprila, vreme ni obetalo kaj posebnega. Dopoldanski dež je marsikoga zadržal doma. Okrog tretje ure popoldne so se začeli zbirati rojaki v bližnji župni cerkvi sv. Klementa, kjer je bila maša. Pred oltarjem so zavzeli

15. aprila 1968 je umrl
Franc Kott.

prostor fantje in dekleta v narodnih nošah, za njimi pa ostali udeleženci. Maševal je g. Ifko, ki je v nagovoru razvil lepe misli o dejavni krščanski ljubezni.

Po maši, med katero so navzoči lepo prepevali naše ljudske nabožne pesmi, smo se napotili v bližnjo dvorano, ki je bila za to priložnost lepo okrašena. Najprej je navzoče pozdravila in jim izrazila prisrčno dobrodošlico Kverhova Jolanda. Sledilo je izvajanje slovenskih folklornih plesov krajevne folklorne skupine. Pohvale in navdušenega ploskanja je bila deležna sedemletna Lednikova Margarita iz Oberhausena, ki je s svojo harmoniko in petjem pesmi „Še kikelco prodala bom...“ otroško razveselila vse navzoče. Za njo so nastopili otroci iz Oberhausena, ki so se kar dobro odrezali in bili zato deležni priznanja navzočih. Lidija je nato lepo in izrazito deklamirala Prešernovo Zdravljico. Kulturni program je zaključila folklorna plesna skupina odraslih z izvajanjem drugega dela programa. Ko pa so se navzoči malo oddahnili, je na odru zaigrala slovenska muzika, ki je pognala navzoče v živahen ples in jih tako spremljala tja do polnoči.

Odkritosrčno veseli obrazi navzočih do konca so pričali, da je prireditev uspela. Ljudje so prejeli tisto, po kar so prišli: razveselili so se v veseli in poštenu družbi sorojakov, prijateljev.

ESSEN

Krsti: V Essenu so bili krščeni: Sabina Rejec in Renata Prša iz Wuppertala, Sabina Kolmančič, Branko Čoh in Viktorja Osolnik iz Essena.

Poroke: Poročili so se naslednji pari: Pustotnik Martin in Ardelmann Angelika Pavla Terezija, Meinerz Uwe Hermann in Orešnik Milena, Schakowski Dietrich Franc in Šmid Marija. — Vsem trem parom želimo sreče in božjega blagoslova na njihovi novi življenjski poti.

WÜRTTEMBERG

Zaradi **duhovne priprave na Veliko noč** smo prva dva večera velikega tedna tudi v Stuttgartu imeli kot gosta dr. Frančka Šegula iz Rima, postulatorja v Slomškovi zadevi in urednika nam znanega „Slomškovega lista“. Med mašo, ki je bila v cerkvi Hl. Geist, nam je govoril o važnosti duhovne obnove in zlasti o prejemu sv. zakramentov pred tem velikim praznikom in res je pred pridigo in po njej imel precej dela v spovednici.

Drugi večer je imel po maši še v župni dvorani filmsko predavanje o Slomšku, ki smo mu z velikim zanimanjem sledili.

Dušna pastirja sta sicer pričakovala to prireditev z zaskrbljenostjo, češ, ali bo sploh kaj udeležbe, ker je bilo kaj takega prvič in ker je bilo med tednom, ko so ljudje zvečer dovolj trudni od dnevnega dela. Pa se je stvar obnesla bolje, kot sta mislila. Vsa čast tistim, kateri so se povabilu odzvali. Če bomo imeli kaj takega še kdaj, bo morda uspeh še večji.

Pri medvedih, grofi in menihih: Za letošnji prvi

maj je skupina naših rojakov napravila izlet preko Schwäbische Alb v podonavsko dolino. Iz Esslingena in Stuttgarta je vozil avtobus, nekateri pa so šli na pot s svojimi avtomobili. Prvi cilj izletnikov je bila lepa podzemna jama Bärenhöhle, kakih 20 km jugozahodno od Reutlingena, kjer je kapniški svet nudil našim očem prave pravljичne vrtove in kjer smo videli okostja starih jamskih medvedov. Nato smo si v gradu Sigmaringen, last plemičev von Hohenzollern, ogledali bogato opremo prostorov, razstavo srednjeveških slik, delo švabskih umetnikov, in veliko zbirko orožja od turških časov do danes. V zgodnjih popoldanskih urah se je naša pot vila po lepi dolini ob Donavi do samostana Beuron, kjer živijo menihi že 700 let (prej avguštinci, sedaj benediktinci). V krasni baročni cerkvi je ob 4. uri popoldne zadonela slovenska šmarnična pesem v čast majski Kraljici. To so bile verjetno prve slovenske šmarnice na Württemberškem. Iz Beurona je šla naša pot na trdnjavo Burg Hohenzollern na hribu nad Hechingenom, odkoder je bil užitek gledati rdečo večerno zarjo nad Schwarzwaldom. V gradu in na pobočju hriba pa so naši fantje in mošje z vencem slovenskih melodij pozdravili v večerno noč vse slovenske delavce in delavke po mestih in vaseh württemberške dežele.

Krsti: Zakonca Alojza Mencin in Matildo roj. Juhart, stanujoča v Oberstenfeldu, je razveselil sinček prvorojenec, ki je bil krščen na velikonočno nedeljo z imenom Andrej. V Göppingenu sta Rejc Ciril in Valerija dobila dvojčici Heleno in Anito, v Reutlingenu Perger Alojz in Marija hčerkico Mojco, v Jesingenu Korošec Alojz in Marija hčerkico Eriko in v Aalenu Kenk Martin in Cvetka hčerkico Martino. Želimo, da bi vsi ti otroci lepo rastle in se zdravo razvijali. Staršem tople čestitke!

Poroka: V Schwäbisch Gmündu sta šla pred oltar domačin Linde Wolfgang in Družje Veronika, doma iz Maribora. Čestitke!

BAUARSKA

Vsakodnevni **šmarnic** sicer na Bavarskem Slovenci nismo imeli, smo pa v Münchnu ob nedeljah v maju takoj po maši peli litanije Matere božje in med njimi naše prelepe odpeve.

Pripravljamo se na **binkoštno srečanje** vseh Slovencev, ki žive v Zahodni Nemčiji, v Wernau, 25 km od Stuttgarta, kjer bomo med drugim poslušali slovenski akademski pevski zbor iz Gradca in igrali tombolo. Čeprav je res, da bo šlo mnogo naših ljudi za binkošti domov, se nas bo vendarle nekaj udeležilo tudi tega srečanja.

Krst: Bila je krščena Bojana Marija Vračun, hčerka Alberta in Štefke roj. Habijanič. Punčki želimo vso srečo v življenju, staršem pa veljajo naše čestitke.

Dne 15. aprila je po daljšem bolehanju v Landshutu **umrla** ga. M. Solce, po domače Solcetova mati. Pokojnica je svoje trpljenje vdano prenašala in umrla prevedena z zakramenti. Vse življenje je bila globoko verna žena, ki je svojo pomoč in ljubezen izkazovala vsem potrebnim. Gospod Bog jo

Zgoraj: Folklorne plesne skupine otrok in odraslih malo pred nastopom za praznik delavcev v Oberhausen-Sterkrade. — U sredi: Tome je „trofil“! Po velikonočni maši pri sekanju pirhov v Oberhausen-Sterkrade. — Desno: Starši so veseli in ponosni na prvorojenca.

Stanko Ban in njegova žena Jožica ter botra Anica Mrak in Albert Mrak z Marico ob krstu Banovega Roberta Aleksandra.

je sedaj poklical k sebi po plačilo. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi. Svojcem izrekamo naše globoko sožalje.

Naši rojaki na Württemberskem so zelo razkropljeni in slovenska duhovnika ne moreta niti enkrat na mesec opraviti po vseh večjih krajih slovenske službe božje. Zato so v Tuttingenu uvedli sobotno večerno mašo. Po maši se zberejo v farnih prostorih, da se malo spoznajo in po domače pokramljajo. Kot pripravo na veliko noč jim je v marcu župnik Turk poročal o svojem potovanju po Palestini ter jim pokazal skioptične slike iz krajev Jezusovega življenja.

Po blagoslovu velikonočnih jedil na velikonočno soboto v Reutlingenu (Nemčija). Gospod Vinko M. kaže, kako so nekoč v ribniški dolini za veliko noč sekali pirhe. Pa se je že odvadil. Učkrat je moral

pomeriti, predno je groš obsedel v pirhu, ki je s tem menjal lastnika.

Radovan Škorjanc iz Hedelfingena (Stuttgart) po prvem sv. obhajilu.

Nizozemska

Za Veliko noč se je naša skupnost spet lepo uveljavila. Od vseh strani Limburga so prihiteli rojaki k naši slovesnosti Gospodovega vstajenja. Po slovesnem spevu aleluje se je razvila procesija po ulicah Heerlerheide-a, pri kateri je tudi letos igrala mestna godba. Iskrena hvala pevcem in organizatorjem!

V bolnici v Sittardu je g. Anton Robek ml., predsednik Zveze slov. kat. društev, predsednik pevskega društva Zvon, član odbora Društva sv. Barbare v Heerlerheide itd. G. Antonu, ki uživa simpatije vseh rojakov, pošiljamo posebne pozdrave in upamo, da bo to poročilo bral že na svojem domu.

Švedska

JOŽE FLIS — PETDESETLETNIK

Pred kratkim je slavil 50. rojstni dan naš slovenski duhovnik na Švedskem, Jože Flis.

Iz skromnosti ni nikomur tega svojega jubileja „izdal“. Tudi „Naša luč“ je zanj izvedela šele, ko je bil jubilej že mimo.

Jubilanta je življenjska pot iz lepega Prekmurja peljala najprej v šole v Maribor, nato pa v bogoslovje, ki ga je v vojnih razmerah končal v Ljubljani. Dolga leta je bil v dušnem pastirstvu v Španiji, potem je odšel v Pariz med tamkajšnje Slovence. Ker je število Slovencev na Švedskem neprestano raslo, se je sam prostovoljno javil, da gre mednje. Zapustil je Francijo in odšel na Švedsko.

Tu je osnoval slovensko dušno pastirstvo med našimi rojaki.

Slavlencu želimo še veliko uspehov, predvsem pa zdravja in moči, da bo še naprej pogumno in požrtvovalno kot doslej vodil slovensko katoliško občestvo v tej razsežni deželi. Na mnoga leta!

Krst: 27. aprila je bil v katoliški cerkvi v Malmö krščen Janez Križ. Oče Janez in mati Ljubinka, roj. Ogrin, sta doma iz Ljubljane. Botra sta bila g. Danijel in ga. Amalija Križ iz Malmö. Novokrščencu in njegovim staršem želimo mnogo sreče.

Počitnice: Da se novi naročniki ne bodo čudili, če poleti „Naše luči“ ne bodo prejeli, naj omenim, da v juliju in v avgustu ta ne izide. Sicer pa to tudi piše na zadnji strani platnic.

Naj omenim še to, da na četrto nedeljo v juliju (28. 7.) ne bo slovenske sv. maše v Malmö in prav tako ne v Göteborgu na drugo nedeljo v avgustu (11. avgusta).

Želim Vam vsem prav vesele počitnice, da bi Vam koristile na duši in na telesu. Pa na svidenje po „semestru“!

Švica

Slovenski „pirh“ v Zürichu. — Na letošnjo cvetno nedeljo so imeli letos prvič naši ljudje iz vse Švice možnost, udeležiti se priprave na Veliko noč.

Nalašč za to priložnost se je pripeljal med nas iz Londona msgr. Kunstelj, ki je v naši cerkvi — na razpolago nam jo daje Francoska katoliška misija — v slovenščini blagoslovil butarice. Te smo naročili iz domovine. Ustvarjale so občutje, kot da smo nekje v domači cerkvi, kar nam je poglobilo zavest, da smo tudi tu v tujini del svojega naroda, ki mu je versko življenje in čustvovanje ena bistvenih sestavin njegove duševnosti.

Na posebno pismeno povabilo je prišlo od vseh koncev te dežele okoli dvesto naših ljudi, tako da je bilo število poslanih butaric daleč premajhno. Prav tako je bilo premalo Malih svetih pisem v priredbi dr. Aleksiča. Mala, 22 cm visoka velikonočna sveča z velikonočnimi simboli A in O in letnico 1968, ki jo tu prodaja Akcija za katoliške šole, je bila tretja sestavina „pirha“, ki so ga dobili vsi tisti, ki so ga predhodno naročili.

Po blagoslovitvi „pirha“ je bila sv. maša v slovenskem jeziku. Naš gost iz Londona je v kratki pridigi poudaril tri osnovne temelje, na katerih mora tudi v tujini sloneti naše življenje: mati, domovina, Bog. Nato je laik bral pasijon. Med daritvenim delom službe božje se je razlegala po nabito polni moderni cerkvi slovenska postna pesem, pri kateri so vsi zavzeto sodelovali.

Na veselici v Göteborgu, Švedska, ob odmoru med dvema plesoma.

Potem ko smo poskrbeli za svoje duše, smo se tudi telesno malo okrepcali v dvorani pod cerkvijo v Göteborgu, Švedska.

Pred mašo in po njej je bilo seveda tudi spovedovanje in skoraj vsa cerkev je pristopila k velikonočnemu obhajilu, tako da smo se tudi pri obhajilnem obedu povezali v eno družino.

Po maši je bilo v dvorani pod cerkvijo prav tako do zadnjega kotička polno. Tako nam je bilo, kot da smo se sešli pod domačo streho.

Da bi le imeli vsako leto tako lepo pripravo na praznik vstajenja!

**„Naša luč“
v juliju in avgustu
ne bo izšla!**

---

naša lučka

Medvedek Markec

V našo vas so prišli oni dan cigani, pravi cigani — tri voze jih je bilo in četrtega pol. To je bil direndaj! In so jih prišli gledat možje in otroci iz dveh, ženske pa iz treh vasi. Da, da — ampak taka stvar ni kar tako, o ne. Stari cigan, ki so ga klicali Pero, je zdajci odprl pred ljudmi zaboju podobno stvar in iz nje je za črnim smrčkom pogledal rjav medvedek, pravi medvedek! Kako srčkan je bil!

„Eeeeee,“ je zapel stari cigan Pero in se ozrl po vašcanih, „pleši, pleši, medula... pleši, pleši, medula!“

Debela ženska je prijela boben in je udarjala nanj. Medvedek je zlezl iz kletke, povohal s smrčkom na levo in desno in se postavil na zadnji nožici.

„Pleši, pleši, medula!“

Boben je pel, medvedek, ki so mu rekli tudi Markec, pa je žalosten zaplesal. Oziral se je po otrocih, včasih obstal in hitro poduhal kruh, ki mu je bil zadišal iz rok vaških otrok, pa se spet prestopil zdaj na levo, zdaj na desno, kakor pač pri plesu gre. Potem pa je ubožček nepričakovano omahnil in se zvalil v prah. Vsi so se smejali, medvedek pa je proseče pogledal svojega gospodarja in sklenil tački, kakor bi zaprosil: Ne morem več, lačen sem, lačen...

A tista debela ženska, ki je imela svetle obroče v ušesih, je še vedno tolkla po bobnu; stari cigan Pero pa je potezal za vrvi, ki je bila pritrjena na železnem obroču, ki je medvedka zmerom tako rezal v smrček. Zraven je z bičem pokal po zraku in suval malega nepokorneža:

„Pleši, pleši, medula!“

Potem so se mu zablistale ciganske oči in je udaril z bičem po njem: pok, pok, pok... je udrihal

*Cez tri gore,
čez tri dole,
čez tri zelene
travnike...*

— dokler se ni medvedek postavil na noge in glasno zavekal. Pa je stari Pero z obema rokama pograbil bič in hotel oplaziti po kosmatincu — ko se je medvedek nenadoma pognal v beg... Bežal je, kakor je mogel, in kakor je bil majhen, je vendar prav hitro pobiral podplate. Cigani so tekli za njim v gozd in stari Pero se mu je dobrihal:

„Na, medula... na, medula...“ mu je ponujal kruh. A medvedek se ni niti ozrl, še malo ne! Še bolj jo je ucvrl in se izgubil v goščavi...

„Alá, alá!“ je kričala tista debela ženska z bobnom sredi ceste, „zdaj nam je pa medula ušla! Alá, alá!“

Potem je vrgla boben na voz in še sama tekla v gozd loviti medveda. Za njo so jo ubrali še vaški otroci in glasno kričali: „Na, medula, na, medula!“

E, pa ni vse nič pomagalo, prav nič. Medvedek je bil že daleč, daleč v temnem gozdu. Za njim se je vlekla vrstica, privezana za železen obroček, in se zapletala ob grmičevje. Pa se je zgodilo, da je malega begunčka nenadoma potegnilo nazaj. Ujel se je! Kaj bo pa zdaj? je pomislil. Pa ni bilo nič hudega. Potegnil je enkrat, dvakrat in vrvica se je pretrgala prav ob njegovem smrčku. Vesel je bil pa je poskočil, potem pa kar hitro odhlačal dalje.

Adam Milkovič

Manca

Manca je zgubila mater in očeta. Ostala je sirota na tem božjem svetu.

Ljudje so ji dali v roke šibo in jo postavili na pašnik. Podnevi na pašniku, ponoči v hlevu, taka je bila zgodba njene mladosti.

Lep hlevac je bil to. Pobeljen kakor hiša, tlakovan in voda in luč v njem. Manca se je ugnezdila v njem, odklonila podstrešno sobo in nad svoj snažni pogradek pribila na steno sv. Ano, edini ostanek dediščine po mami. Z njo je hodila po službah od hiše do hiše.

Ko je gospodinja po štirinajstih dneh pogledala v hlev, se je razveselila.

„Mama, vaše kravice so kakor otročiči,“ je pripovedovala Manca. „Pisana je nagajivka, hudobna pa ni. Vselej hoče košček kruha, sicer ne da mleka. Bistrica mi je požrla pol predpasnika — lišpavka ti, kakor da ne bi imela sena, ki diši kot vijolice.“

„Mmu,“ je rekla Bistrica in jo pogledala z velikimi očmi.

„Aha, glejte, da ve, ker sem jo zatožila! Pobješaj se! — Kostanja, ta je kakor gospodinja. Vidite, kako stoji na široko. In njena koža! Sam žamet, tako je mehka. — Rožmarinček . . .“

Teliček Rožmarinček se je oglasil: „Mee!“

„Oj ti spestovanček, ti! Ali veste, da se je ponoči raztvezel in jo prikopal k moji postelji, poiskal skorjo kruha, ki sem jo vtaknila pod zglavje, in mi jo pohrustal. Tak je!“

„Mee,“ je zaprosil Rožmarinček Manco, naj ga ne črni, in pomahljal z belim repkom.

„Nič mееe! Kar molči! Sedma pravi: Ne kradi! Kje je šiba?“

Gospodinja je poslušala, ustnice pa so ji migljale v široko pohvalo.

Fr. S. Finžgar

Kužek in Sultan

Zgodilo se je, da se je zgubil kužek od svojega gospodarja. Ves božji dan se je klatil okoli in šele na večer je pricapljal proti domu. Luna je svetila in bila je lepa, jasna noč. Pred hišo je stal Sultan in sprejel ubogega kužka z glasnim lajanjem.

„A kako je to, kužek, da si danes sam?“ vpraša Sultan psička.

„Izgubil sem se, dragi Sultan. Kaj pa ti delaš tu zunaj?“

„I, glej ga, hišo varujem, kakor se psu spodobi. Kaj ti nimaš takega opravka?“

„Kaj še,“ vzklikne kužek ponosno. „Jaz delam vse kaj drugega. Kadar sem pri gospodi, se postavljam na zadnje noge, podajam zdaj levo, zdaj desno tačico, skačem čez palico in še druge take umetnosti razkazujem. Vidiš, Sultan, moje delo je pač vse bolj imenitno kot tvoje.“

Kaj je hotel Sultan na tako bahanje odgovoriti? Sram ga je bilo in molčal je.

Kar se priplazi izza vogla siv, gladen volk. Rep vlačí po tleh, oči se mu bliskajo kot dva žareča ogla.

Hej, to je pobral kužek pete in zbežal v hišo! Ves se je tresel, kot bi ga bil pravkar iz vode potegnili.

Ne tako Sultan! Pogumno je skočil pred volka, ga z glasnim renčanjem pozdravil in mu pokazal svoje svetle, bele zobe. Volk se je prestrašil in kar se da hitro zapustil nevarnega soseda.

Ko ga je tako odpodil, je legel Sultan zopet pred hišna vrata, nekoliko zamižal in pomislil: „Hm, kuže, z vsemi svojimi umetnijami si vendarle velik strahopetec.“

Dragotin Kette

Uganka

*Ptič, ki odleti iz Ljubljane,
v trupu nosi kup ljudi,
v Beogradu spet pristane,
varno jih na tla zloži.*

(otelo)

Pikapolonica, povej!

*Res ne vemo,
kam naj mi v nedeljo gremo.
Pikapolonica, pokaži:
ali v loko — ali v gozd,
morda k Jurjevim čez most,
ali v goro — ali v mesto —
ali kam z železno cesto,
po pravici nam pokaži,
pa se nič ne zlaži!*

*Pikapolonica leti na vzhod —
o, k teti . . .
Saj res, v nedeljo bo njen god!*

Oton Gaspari

Domačija

Mlad mož dospe do vrha griča ter se ustavi. Pod njim leži dolina, bel plašč je pogrnjen čez njo.

Sredi doline stoji na samem hišica, njegov rojstni dom. Dobro mu je znan nizki zid, znano mu je okence, ob katerem je poletne večere, gledaje v zvezdnato nebo, molil večerno molitev. Znana mu je stara jablana in kamnita miza v njeni senci, kjer je nekdanj pozimi zidal snežene cerkve. Znan mu je klanček za skednjem, kjer se je s tovariši vozil na saneh, hlev, kjer so bile krave in voli, nekdanji njegovi tovariši na paši. O, tačas mu je bila ta mala domačija svet in na tem vesoljnem svetu vse lepo!

Josip Jurčič

Pisma bravcev

OGLAŠAM SE VAM IZ KANADE

„Naj vam malo opišem prve vtise, ki sem jih dobil ob prihodu v to deželo.

Nekateri deli mesta Toronto so tako umazani, da človek kar ne more verjeti, da je to Kanada. Tukaj vidite ponekod tako slabo oblečene ljudi, umazane in zapuščene otroke, ki po cele dneve tavajo po ulicah, da imam občutek, da je naša mala Slovenija glede tega daleč pred tako opevano

„Ameriko“, kakor jo pri nas radi imenujejo.

Stanovanja so v primeri z nemškimi zelo draga, sreča pa je, da jih je zelo veliko in stanovanja ni težko najti.

Glavni problem je za sedaj jezik. Res je, da veliko ljudi govori nemško ali celo po domače, tudi s Čehi in Poljaki se moreš v slovenščini kar dobro razumeti, tako da z nakupom vsakdanjih stvari ni težave. A brez angleščine ne moreš priti naprej. Za to pa Kanadčani kar dobro skrbijo: zastonj hodim v angleški tečaj, ki bo trajal pol leta po šest ur na dan.

Tu sta dve slovenski cerkvi in

ob nedeljah gremo k slovenski maši. — Lepo Vas pozdravljam.“

KAKO PRIJETI BIKA ZA ROGE?

„Samo eno vprašanje: Ali lahko tudi bravci odgovore na bravčeve možne probleme? Sama imam dva sina. Prvi je dopolnil petnajsto leto. Jaz ga prav s kranjsko trmo vzgajam po naše, pa čisto naletim na težave. Zanima me, kako drugi starši „primejo takega bika za roge.“ — NN, Švedska.

Opomba uredništva: Celo zaželeno je, da bravci bravcem svetujejo.

novosti

ZBORNİK 1968 — Tednik Svobodna Slovenija v Buenos Airesu v Argentini je izdal ta zajetni zbornik (324 strani) velikega formata. To je že dvajseti zbornik te vrste. Delo skuša prikazati slovensko problematiko doma in v svetu, bodisi s študijami, bodisi s poročili in fotografijami. Zlasti bi pričakovali bolj temeljit prikaz razvoja dogodkov v Sloveniji. Če naj navedemo le nekaj najbolj zanimivih prispevkov, moramo omeniti Boj slovenske manjšine na Koroškem (dr. Podstenar), Svoboda po kapljicah (dr. Sirc) — odlični prikaz komunističnih zaporov v Sloveniji —, Katolicizem, klerikalizem in pluralizem (Dr. Antolin). — Knjigo priporočamo.

LETO VERE, zbornik, izdali slovenski škofje. Škofje sami pišejo v uvodu o namenu tega zbornika: „Škoda bi bilo, da bi to leto vere šlo mimo brez neke listine, ki bi še poznim rodovom pričala o naši verski zavzetosti v sedanjem času.“ Da se zbornik bavi s sodobnimi vprašanji, naj povedo nekateri naslovi člankov: Zakaj verujem, Kako naj verujem, Je vera samo za nevedneže?, Kronologija slovenske vernosti, Znanstvenik pred čudežem, Krščanstvo na EXPO 67. — Brošuro lahko naročite pri Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

Pogačnik-Perko, O CERKVI IN ZAKRAMENTIH — To je drugi del sistematičnega katekizma, v katerem je nauk o Cerkvi po novih kon-

cilskih določbah napisal profesor Franc Perko, nauk o zakramentih pa je po istih določbah predelal ljubljanski nadškof, pisatelj celotnega katekizma. Prvi in tretji del tega katekizma, ki govorita o Bogu in našem odrešenju in o življenju po božjih zapovedih, sta izšla že prej, tako da je sedaj mogoče dobiti celotni katekizem. To delo je primerno kot družinski katekizem za ponavljanje verouka v družini, kot pripomoček novoporočencem za obnovo krščanskega nauka in kot pomoč odraslim za prejem drugih zakramentov.

SLOVENSKE RADIJSKE ODDAJE

KÖLN — Ob torkih, četrtek in sobotah od 16,20 do 16,50 (na kratkih valovih 41 in 31 m). Na sporedu so dnevne svetovne novice, politične razlage, razgovori, zanimivosti iz kulturnega in gospodarskega življenja. Poleg tega imajo Slovenci v Nemčiji možnost, da preko kölnskega radia pošiljajo domačim voščila, pozdrave in glasbo po želji. Dopise pošljite na naslov: DEUTSCHE WELLE, 5 Köln, Brüderstr. 1 (Südosteuroparedaktion).

VATIKAN — V nedeljah ob 11,45 (valovi 25,67 — 31,10 — 196 m), v ponedeljkih ob 21,30 (valova 48,47 — 196 m), v četrtek ob 18,45 (valovi 31,10 — 41,21 — 48,47 — 196 m), v petkih ob 21,30 (na valovih kot v ponedeljkih), v sobotah ob 18,45 (na valovih kot v četrtek).

Radio LONDON BBC — oddaja vsak dan ob 19. uri na valovih 49, 41, 31, 25; ob nedeljah ob 16.30 na valovih 41, 31, 25.

WASHINGTON — Glas Amerike: vsak dan zjutraj ob 6 (valovi 31 — 41 — 49 m).

„Naši rojaki v Venezueli so se kmalu po prihodu v novo deželo razšli v vse mogoče poklice. Mnogi so računali, da se bodo posvetili poljedelstvu, toda od blizu so kmalu videli, da ne gre tako lahko. Res je veliko zemlje prazne, toda ovir za napredek v poljedelstvu je toliko, da od priseljenecv ni nihče ostal na zemlji. Edini, ki je v poljedelstvu uspel, je rojak Anton Ilija, ki je l. 1951 — četrto leto po prihodu v Venezuelo — začel na svoje blizu mesta Guigue na terenu, ki je bil takrat zaraščena pušča. Z vztrajnim delom si je ustvaril domačijo, kakršne ni daleč naokoli, z

vsemi najmodernejšimi napravami, kakor jih zahteva tropsko poljedelstvo. Domačiji je dal ime „Granja Slovenia“.

Njegov sin Joža, ki je tu hodil še v ljudsko šolo, je šel isto pot. Poiskal si je zemljo v vasi Boca de Aroa, 105 km od očetovega doma. Sam samcat se je z mogočnim traktorjem zaril v pragozd in ga začel krčiti — pragozd se namreč tu začne že kar ob avtomobilski cesti; s pravim tropskim pragozdom ima vsaj to skupnost, da je neprehoden, čeprav rast še ni tako bohotna. V nekaj letih trdega in umnega dela je zrastle nova domačija. Na letoš-

nji poljedelski razstavi v mestu Coro za pokrajino Falcon je prejel za razstavljeno koruzo 1. nagrado, za pinije (ananas) pa 2.

Pa tudi na drugih poljih imago Slovenci v Venezueli že pokazati nekaj priznanj. Za strojne inženirje so promovirali gđc. Terezija Voglar, g. Albert Mayer in g. Leopold Drobnič, za gozdnega inženirja pa g. Miha Ilija.“

S. Z. — Odločiti se boste morali končno sami. Vendar pa ne pozabite na to, da je soglasje v veri med dvema zakoncema velike važnosti. Teško si je predstavljati Uaše življenje z dosedanjim fantom srečno.

PREVODE DOKUMENTOV ZA POROKO VAM PRESKRBIJO SLOVENSKE DUHOVNICI

Za sklenitev zakona potrebujete razne dokumente. Slovenski duhovniki vam radi poskrbijo krstne in samske liste, pa tudi njih prevode v nemščino. Obrnite se vedno na vam najbližnjega duhovnika!

Sodnijsko pooblaščen PREVAJAVEC za slovenski in srbohrvatski jezik MILAN ZAGORC prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4 Düsseldorf, Brehmstr. 81, tel. 62 01 14.

Slovensko-hrvatski sodnijsko-občinski TOLMAC prevaja vse vrste dokumentov in razne listine v nemščino in obratno hitro in zanesljivo. MARTIN SAPOTNIK, 413 Moers-Meerbeck, Luisen Str. 23, Rhld.

razno

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 30 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1 avstrijski šil. (2 bfr, 0,20 NF, 0,15 DM ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v znamkah pristojbino za dvojce pisem v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem uredništvo oglaševavcem ne posreduje.

JANKOVIČ, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

PREVAJALSKA DRUŽBA V NEMČIJI. Dokumente iz slovenščine in srbohrvaščine prevaja ter piše prošnje dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 54, Lauingerstr. 42, tel. 54 13 702.

SLOVENSKE IN SRBOHRVATSKE PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač Milena GRATZA, 8 München 27, Kufsteinerstr. 2/III, tel. 48 69 01.

28-letno SLOVENSKO DEKLE, bivajoče v Nemčiji, se želi spoznati s poštenim slovenskim fantom. Slika zaželena. Naslov posreduje uredništvo Naše luči pod zgoraj navedenimi pogoji pod št. 83.

SLOVENKA, stara 57 let, se želi spoznati z resnim in poštenim Slovincem. Naslov posreduje uredništvo Naše luči pod zgoraj navedenimi pogoji pod št. 84.

VIPAVC JOŽE, 7 Stuttgart-S., Nemčija, Export-Import podjetje, na Böblingerstraße 164 (tel. 60-43-62), vam solidno postreže in vam nudi kmetijske stroje, kosilnice, traktorje od najlažjih do najtežjih, škropilnice znamk „Irus“, „Schanzlin“ in drugih, gasilne brizgalne, radijske in televizijske aparate, magnetofone, kino- in fotografske aparate, pralne stroje, hladilnike in gospodinjske stroje vseh vrst, šivalne stroje vseh znamk in pletilne stroje svetovno priznane znamke „Kayser“ (netto DM 490.—), elektr. strojčke za popravilo nogavic „Kolibri“ (DM 280.—), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, betonske mešalce z električnim, bencinskim ali dizlovim motorjem ter pošilja na zaželene naslove in v vse države. Generalno zastopstvo za šivalne stroje Pfaff.

Zazidljiva PARCELA, 600 m², v predmestju Celja (Ljubljanska cesta), naprodaj. Cena 3.000 ND. Poizve se na naslovu: Jože Tomažič, Celje, Ljubljanska cesta 80.

CELJE — Celjsko podjetje „Ceste in kanalizacije“ bo do 10. junija asfaltiralo lokalno cesto od križišča v Trnovljah do Ljubecne. Večino denarja so prispevali vaščani, drugo pa opekarna Ljubecna—Bukovžlak in celjska občina.

CELJE — Z razmahom zasebne gradnje individualnih hiš se je tudi v celjski občini močno zvišalo število nedograjenih družinskih hišic. Trenutno jih je v tej občini okoli 600. Doba graditve se precej podaljšuje, ker posamezni graditelji nimajo dovolj denarja ali pa kreditov.

CELJE — Skupina delavcev podjetja za ceste in kanalizacijo je ob navzočnosti pravnih organov

novice od doma

občinske skupščine porušila stanovanjsko hišo z delavnico, ki jo je brez dovoljenja do prve faze zgradil Janez Dimec v Teharju.

CIRKOVCE — Pri osnovni šoli v Cirkovcih na Dravskem polju gradijo otroško igrišče, ki ga bodo izročili namenu ob dnevu mladosti. S tem bo 337 šolarjev dobilo primerno igrišče, ki so ga doslej močno pogrešali. Pri gradnji igrišča rade volje pomagajo številni starši s prostovoljnim delom, pomaga pa tudi kolektiv tamkajšnje transformatorske postaje.

CIRKULANE — Občani v Cirkulanah so s prostovoljnimi prispevki in s prostovoljnim delom uredili cesto med Zavrčem, Brezovcem in Dolanami, za kar so ponudili 12.000 novih dinarjev. Ker cesta še ni povsem gotova,

bodo delo nadaljevali, predvsem pa morajo pripeljati še več gramoz.

ČRNOMELJ — Te dni so začeli rekonstruirati cesto, ki pelje od Črnomlja oziroma Kanižarice proti Vinici. Cesto bodo asfaltirali, dela pa bodo končana, kot računajo, verjetno do oktobra.

FRANKOLOVO — Na Frankolovem pri Celju imajo toplice, ki pa niso izkoriščene. V Tesnu izvira zelo topla voda, ki se steka v majhen bazen in v katerem se lahko kopajo le otroci. Če bi ta bazen razširili, bi tudi lahko nastala privlačna turistična točka.

GORIČA VAS PRI RIBNICI — Te dni so izročili prometu nov železobetonski most v Goriči vasi na cesti II. reda Ljubljana—Kočevje. Novozgrajeni most je zamenjal dotrajanega lesenega, zaradi katerega je bilo v zadnjih letih več prometnih nesreč.

HOTAVLJE — Podjetje „Marmor“, ki je lani pridobilo okrog 2100 kubičnih metrov uporabnega marmorja, letos pa bo predvidoma povečalo proizvodnjo na 2300 kubičnih metrov, ne more kriti vseh naročil, ki prihajajo iz tujine. Hotaveljski marmor je zelo cenjen in iskan v tujini.

JESENICE — V marcu je martinarna izdelala 32.000 ton surovega jekla, kar je največje mesečne proizvodnje v tem obratu doslej. V tem mesecu so dosegli tudi dnevni rekord, ko so 12. marca izdelali 1165 ton jekla. Na težki progii v valjarni so marca dosegli rekord — 5062 ton valjane pločevine.

KAMNIK — Kamniško podjetje „Stol“ je lani izvozilo za 1,418 tisoč dolarjev svojih izdelkov, največ na trg s konvertibilno valuto. S tem je tovarna „Stol“ dosegla več kot 38 odstotkov celotnega izvoza kamniške industrije v lanskem letu.

KOPER — Propaganda je bila prejšnja leta na obalnem turističnem območju pomanjkljiva. V

primerjavi s prometom so izdali razmeroma malo prospektov. Letos pa so gostinska podjetja in turistična društva od Ankarana do Pirana izdala številne in tehnično lepo izdelane prospekte v skupni nakladi nad 700.000 izvodov.

LJUBLJANA — V samozaložbi so začeli izdajati s ciklostilom pisani časopis „Objave“. Namen mu je objavljati dnevne prispevke iz umetnosti in literature, poročati o modernem literarnem ustvarjanju doma in na tujem. Prispevki ne bodo nagrajani.

LJUBLJANA — Koncem aprila so sporočili, da bodo od 12. maja naprej podražili približno za 14% avtobusne vozne listke v medkrajevem prometu. Del denarja od povečanih cen bo šel za vzdrževanje cest III. in IV. reda.

LJUBLJANA — V Sloveniji je po podatkih v februarju na 100 prebivalcev 28 zaposlenih v družbenem sektorju. Lani v istem času je bilo 486.900 zaposlenih, 15.168 brezposelnih (3,1%). Letos pa 484.300 zaposlenih in 21.548 brezposelnih (4,4%).

LJUBLJANA — Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so se povprečni dohodki v Sloveniji dvignili od 85.000 dinarjev na 90.800 SD. Najnižji povprečni dohodek je v Makedoniji: 69.800.

LJUBLJANA — Vsakoletni mednarodni filmski festival v Cannesu spremlja zanimiva popularna prireditev Teden kritike, v katerem predstavljajo svoje dela mladi cineasti. Letos je za uvrstitev v Teden kritike kandidiralo 87 filmov, med njimi dva jugoslovanska. V program dvanajstih del je bil sprejet igrani film Matjaža Klopčiča „Na papirnatih avionih“, kar je slovenskemu filmu vsekakor lepo priznanje.

LJUBLJANA — Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je sprejel koncem aprila delegata Svete stolice v SFRJ monsignora Maria Cagno. Pri sprejemu sta bila navzoča tudi

Pavle Bojc, predsednik komisije SRS za verska vprašanja in ljubljanski nadškof dr. Josip Pogačnik.

LJUBLJANA — Po podatkih zvezne banke so poslali tuji delavci, zaposleni v ZR Nemčiji, leta 1967 v domovino skupno skoraj 2.2 milijarde mark. To je sicer za 350 milijonov manj kakor leta 1960, vendar se je v primerjalnem obdobju znižalo število tujih delavcev od 1.200.000 na milijon.

MARIBOR — Na cestnem mednarodnem obmejnem prehodu DRAVOGRAD—VIČ so 3. aprila 1968 odprli novo gostišče in turistično informacijsko pisarno z menjalnico. Tudi cestni odsek iz Dravograda do državne meje je že asfaltiran (3 km).

Tako je sedaj cesta Maribor—Celovec ali Slovenj Gradec—Dravograd—Celovec v celoti asfaltirana.

MARIBOR — Svet za kmetijstvo in gozdarstvo mariborske občinske skupščine je v četrtek razpravljal o zaključnih računih kmetijskih delovnih organizacij za lansko leto. Ugotavljali so tudi, da je v teh organizacijah 400 do 500 delavcev preveč, kar postaja zaradi uvajanja mehanizacije poseben problem. To pomeni veliko obremenitev za te delovne organizacije, vendar bi njihov odpust povzročil hude socialne probleme. Svet je tudi ugotovil, da pogoji gospodarjenja v kmetijskih delovnih organizacijah niso uskladeni z načinom kmetijske proizvodnje.

MARIBOR — Že več let razpisuje mariborsko hortikulturno društvo tekmovanje za polepšanje mesta s cvetjem in zelenjem. Z zlatimi vrtnicami vsako leto nagraduje tiste občane, ki so najlepše okrasili svoja okna, balkone, in tiste hišne svete, ki imajo najlepše pročelje svojega stanovanjskega bloka in okolje ter najlepši vrt.

MARIBOR — Soboški in mariborski prometniki so v aprilu ob

pregledu avtomobilov na cesti ugotovili, da je vsak drugi avtomobil tehnično neprimeren za promet. V par urah so sneli 40 registrskih tablic, voznikom pa vzeli dokumente in vozniška dovoljenja.

MURSKA SOBOTA — V tem kraju na otoku Krku bo poleti na počitnicah 370 pomurskih otrok, manj kot prejšnja leta. Vzrok je v vse bolj bolj pičlih sredstvih, ki jih dajejo za letovanje otrok občinski proračuni.

NOVO MESTO — Zahodnonemška tvrdka Balzer je lani posnela na Krki film z naslovom „Kraljevski lov — lov na sulca“, ki ga bodo sedaj odkupili dolenjski ribiči. Film prikazuje lepote doline Krke in lov na sulca. Film so v Zahodni Evropi že vrteli in je doživel ugodno kritiko, verjetno pa bo pritegnil na Dolenjsko še več tujih ribičev.

ORMOŽ — V nedeljo, 23. aprila, so v Ormožu odprli most čez Dravo, ki ga je zgradilo podjetje „Tehnogradnje“ iz Maribora.

PTUJ — Na posredovalnici za delo v ptujski občini je trenutno prijavljenih več kot tisoč ljudi, ki iščejo delo. Od tega je veliko mladih, ki bi se radi prvič zaposlili.

PTUJ — Gradbeno podjetje „Drava“ iz Ptuja gradi ob Čiril-Metodovem drevoredu moderen 56-stanovanjski blok, ki bo že letos sprejel prve stanovalce. Polovico stanovanj je že prodanih, druga polovica pa še čaka na kupce. Kaže, da podjetja nimajo dovolj denarja, da bi odkupila stanovanja, čeprav jih za svoje delavce potrebujejo.

RADOVLJICA — Letos bodo končno začeli urejati bohinjsko cesto. Radovljiška občina je že podpisala pogodbo z gorenjsko kreditno banko za najetje 2,5 milijona Ndin kredita. Letos bodo uredili cesto od mostu v Soteski do mostu v Bohinjski Bistrici v dolžini 7 kilometrov. Cesta bo peljala večinoma po novi trasi in se

bo izognila naselju Novem in Bitnje.

SLOVENJ GRADEC — S 1. junijem je predvidena ukinitve železniške proge Velenje—Dravograd.

SLATINA RADENCI — Proizvodnja mineralne vode je bila lani za 26 odstotkov višja kot leta 1966. Natočili so kar 45 milijonov litrov slatine, medtem ko računajo, da bo letošnja proizvodnja 65 milijonov litrov.

SPODNJA ŠČAVNICA — Člani krajevne skupnosti v Spodnji Ščavnici so se zavzeli za osamosvojitve, ker v dokaj pasivni skupnosti Radgone, h kateri so priključeni sedaj, njihove pobude ne pridejo do veljave.

TRBOVLJE — Rudarji zasavskih premogovnikov so aprila nakopali 140.200 ton premoga, kar je manj, kot so pričakovali. Proizvodne obveznosti so presegle le v Hrastniku. V Trbovljah niso mogli povečati proizvodnje zaradi popravil v termoelektrarni, težave pri delu pa so imeli tudi zagorski rudarji.

TURNIŠČE PRI PTUJU — V kmetijsko-poljedelski šoli v Turnišču je končalo dveletno šolanje za kmetijce 35 kmečkih fantov in deklet. V to šolo se lahko vpišejo mladi kmetovalci tudi iz drugih krajev.

VIDEM OB ŠČAVNICI — Za odkup parcel ob Blaguškem jezeru je vse več interesentov, ki nameravajo ob njem graditi počitniške hiše. Zato je krajevna skupnost Videm ob Ščavnici sprejela sklep o ureditvi ceste iz videmske smeri.

ŽABJAK PRI PTUJU — V opekarni v Žabjaku so za 1. maj izročili namenu generator za proizvodnjo toplega zraka z zmogljivostjo 6000.000 kalorij na uro. To je proizvodnjo opeke precej pocenilo, povečala pa se bo kar za 30 odstotkov. V podjetju računajo, da bodo že letos izdelali 8 milijonov kosov opeke.

NAŠA LUČ, mesečnik za Slovence na tujem. — Letnik 17. List ureja uredniški konzorcij. Odgov. urednik: dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu. — Opremo platnic je izdelal Klavdij Palčič. — List izide desetkrat v letu (vsak mesec razen julija in avgusta). —

Naročnina je za naročnike v Avstriji letno 45 šilingov, za naročnike izven Avstrije 110 belgijskih frankov, 10 francoskih frankov, 10 švicarskih frankov, 8 nizozemskih goldinarjev, 10 nemških mark, 1200 italijanskih lir, 16 angleških šilingov, 12 norveških kron, 10,50 švedskih kron, 2,50 ameriških dolarjev, 2,50 avstralskih dolarjev, 2,50 kanadskih dolarjev. — Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava Naše luči. Uredništvo in uprava: Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt, Austria.

SLOVENSKI DUŠNI PASTIRJI IN URADI

ANGLIJA — Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9 (Tel. 01-735-66 55).

AVSTRIJA — Ciril Lavrič, Röm.-kath. Pfarramt Haid, 4052 Ansfelden (O.-Ö.). — Korotan, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII. — Janez Hafner, Theodor-Körnerstraße 111, 8010 Graz. — Anton Miklavčič, Kapellengasse 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 04762/33462). — P. Štefan Kržišnik, Stift, 6422 Stams.

BELGIJA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, (Telefon 04/23 39 10). — Kazimir Gaberc, 19 rue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), (Telefon 07/36 77 54).

ITALIJA — Slovenski dušnopastirski urad — Dr. Pavel Robič, via dei Colli 8, Roma.

FRANCIJA — Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, 75 Paris 20, (Tel. 636-80-68). — Bogdan Makovec, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15, (Tel. 250-89-93). — Stanislav Kavalarič, 7 rue Claude Debussy, 62 Liévin (Pas-de-Calais). — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz. — Stanko Grims, rue du Dauphiné, 57 Merlebach. — P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

NEMČIJA — Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestraße 18. (Telefon 62676). — Ivan Ičko, 43 Essen-Altenessen, Schonnefeldstraße 36. (Telefon 291305). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim, Augusta Anlage 52. (Telefon 479 44). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Kolbstr. 15/I. (Tel. 72278). — Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel.: Stuttgart 353177). — Dr. Janez Zdešar in dr. Branko Rozman, Schubertstraße 2/1, 8 München 15. (Telefon 53 64 53).

NIZOZEMSKA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA — Jože Flis, Djurgårdsvägen 32, 633 50 Eskilstuna. (Telefon 016/11 31 54).